

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallarniut

Kommuninut qinersisarnernut inatsit maannamut atuuttoq 1986-imi akuerineqarpoq. Siuliani inatsit 1982-imeersoq taarserpaa. Kingornatigullu kommunit suliassaqaarfiini aaqqissuusseqqinnermi kommuninik sisamanik pilersitsisoqarpoq aammalu ataatsimoorussanik nunaqarfinni aqutsisunik pilersitsineq ingerlanneqarpoq.

Siunnersuut naapertorlugu kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnernut attuumassutilinni akisussaaffit piginnaatitaanerillu kommuninut nuunneqarput.

Siunnersuutikkut danskit imaluunniit nunani avannarlerni innuttaassuseqarnissamik qinersisinnaatitaanissamut tunngatillugu nalinginnaasumik piumasaaqateqartoqalerpoq. Ilinniagaqartut, il.il. Kalaallit Nunaata avataaniikkallarneranni qinersisinnaatitaanertik attatiinnarsinnaaneritut toqqammavissaaqalerpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

1. Siunnersuutaavoq kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnernut atatillugu Qinersinermut Ataatsimiititaliaq naammagittaaliortarfittut aamma immikkut akuersissuteqartarnerni aalajangiisarfittut allanngortinneqassasoq. Siunnersuutaavoq kommunini ataasiakkaani qinersinermik siulersuisunit siunissami qinersisanerit piareersarneqartassasut naammassineqartarlutillu. Naalackersuisut isumaqarput qanimut oqartussaaqataaneneq nukittorsarneqassasoq qinersinerit sumiiffigisami aammalu innuttaasut qanillillugit naammassineqartarpata.

Siunnersuutaavoq Naalackersuisut naalackersuisoqarnikkut suliassat (malittarisassanik aalangersaaneq) isumagisarissagaat.

2. Siunnersuutaavoq nunani avannarlerni innuttaassuseqartunut najugaqartussaannermik piumasaaqatit sukaterneqassasut. Siunnersuutaavoq nunani allani innuttaassuseqartut, nunani avannarlerni innuttaassuseqartut eqqaassanngikkaanni, kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerni qinersisinnaassuseqassanngitsut.

Sumiiffinni innuttaasut nunanit allanit suliarlorlutik annertunerusumik nuuttoqarneratigut ikinnerussuteqalersinnaassannginnera qinersisinnaanermi piumasaqaatinik sukannernerulersitsinermik siunnersuuteqarnikkut anguniarneqarpoq. Assersuutigineqarsinnaavoq Nuummi saviminiliassamik paaaffealissappat, Maniitsumi aluminium-imik aatsitsiviliortoqassappat imaluunniit nunatta avannaani uuliasiornermik suliaqartoqarnerani. Assigisaanik suliaqartoqarneratigut sanaartornikkut suliaqarnerit siunissami ukiunik arlalissuarnik sivilissuseqarnissaa ilimagisariaqarpoq.

Maannakkut kommunalbestyrelsinut inuit qinersisinnaasut 44.000-it missaanniippat. Nalilerneqarpoq kommunalbestyrelsinut qinersisarneri taasisinnaanermi malittarisassat sukaterneqarnissaat pisariaqartoq kalaallit innuttaasut aalajangiisinnassusaasa attatiinnarneqarsinnaanera qulakkeerniarlugu, aamma kommunalbestyrelsinut ilaasortanik qinersisarnerit eqqarsaatigalugit.

Inatsisartunut qinersisinnaasut tassaapput inuit 18-inik ukioqalereersimasut, danskisut innuttaassuseqartut aammalu aalajangersimaqqissaartunik najugaqarnikkut piumasaqaataasunik naammassinnissimasut. Nunani allani innuttaassuseqartut, ilaatigut nunani avannarlerni innuttaassuseqartut, Inatsisartunut qinersisinnaatitaaffeqanngillat.

3. Inatsisartut 2010-mi upernaakkut ataatsimiinneranni (UPA2010/141) Naalakkersuisut peqquneqarput kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat allanngortinneqarnissaannut siunnersuusioqqullugit, imaalillugu inatsimmi Inatsisartunut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2-mi aalajangersakkap assigisaanik ilanngusseqqullugit. Aalajangersagaq imm. 2-mi ataatsimik erseqqissaassuserlugu matumani siunnersuummi § 2-tut ilanngunneqarpoq.

§ 2-mut siunnersuut naapertorlugu inuit nunatta avataani najugaqalerallarsimasut taakkulu aapparisaatut inooqatigilersimasaat kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut aamma ilagiit sinniisaannut qinersinerni taasisinnaanissaminut periarfissinneqarput. Taamaalilluni ilinniartut, napparsimavinni uninngasut il.il. nunatta avataani najugaqalerallarsimasut kommuninut qinersinerni allakkatigut taasisinnaanissamik periarfissinneqarput.

4. Kommunalbestyrelsinut qinersinerni nunami sumiiffimmi sinniisuutitaqarnikkut aaqqissuussineq Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersukkat atuutilersinneqarsimasut siunnersuummi matumani ingerlateqqinneqarpoq.

2011-mi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA2011/38) apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnermi aaqqissuuseqqinnerup kingorna kommuniusimasut tamarmik minnerpaamik qinikkamik ataatsimik nunami sumiiffiup sinniisaatut kommunalbestyrelsinu

ilaasortaatitaqarnissaat oqallisigineqarpoq. Aaqqissuussinerup ingerlatiinnarneqarnissaa amerlanerusunit isumaqatigineqarpoq. Nunami sumiiffiup sinniisaatut ilaasortaatitaqarnissaq inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarpoq.

Kanukoka kommunit oqaloqatigereerlugit aammalu Kanukokap siulersuisuini suliarineqareerluni nalunaarpoq nunami sumiiffiup sinniisoqarnermi aammalu piffimmi politikikkut sinniisuutitaqarnissamik apeqqut politikikkut allaffissornikkullu sukumiisumik oqallisigineqartariaqartoq.

5. Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersukkut aalajangersakkat arlallit Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaanniittut atorunnaarsinneqarput aamma allanngortinneqarlutik.

Aalajangersakkat kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut aamma ilagiit sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanniittut, kommuninut qinersisarnernut inatsimmi aalajangersakkat atorunnaarsinneqarsimasut ilanngullugit, matumani inatsisissatut siunnersuummi pisariaqartitsineq naapertorlugu ingerlateqqinneqarput.

Nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut qinersinermi aalajangersakkat matumani inatsisissatut siunnersuummi taamattaq ilanngunneqarput. Nutaajusutut ilanngunneqarpoq inuit nunatta avataani najugaqalerallarsimasut (ilinniartut, napparsimasut allallu) maanna nunaqarfinni aqutsisunut allakkatigut qinersisinaanermik periarfissinneqarmata. Taamatullu aammattaq ilagiit sinniisaannut qinersinerni tamanna atuutinneqalerpoq.

6. Siunnersuutaavortaaq kommunalbestyrelsinut qinersisarneq ullormi aalajangersimasumi ataatsikkut ingerlanneqarnissaat, tassa ukiumi qinersiffiusumi aprilimi marlungorneq siullermi. Siunnersuutaavoq ilagiit sinniisaannut qinersisarnerit kommunalbestyrelsinut ullormi qinersiffiusumi aamma ingerlanneqartassasut.

Nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut qinersisarnerit aamma ukiumi tassani aprilimi qaammat kommunalbestyrelsinut ilagiilu sinniisaannut qinersisoqartillugu ingerlanneqartassapput. Siunnersuutigineqarpoq nunaqarfinni aqutsisunut qinersinerup ullussaa qinersinermik siulersuisunit aalajangerneqartassasoq.

7. Maanna Ivittuut atorneqarnera aamma inissisimanerata allanngortinneqarnissaa eqqarsaatersuutigineqarpoq. Maannakkulli matumani Inatsisartut inatsisissatut siunnersuummi ersarinnerusumik malittarisassiornissaq naammattumik toqqammavissaqaangikkallarpoq.

Ivittuut atorneqarnera aamma inissisimanerata allanngortinneqarnissaanik kingusinnerusukkut aalajangiisoqarpat kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut

qinersisarnerit pillugit malittarisassat allanngortittariaqarnerinik Naalakkersuisut tamanna tunngavigalugu naliliiumaarput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuutigineqarpoq siunissami kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit kommunimi qinersinermik siulersuisunit aqunneqassasut piareersarneqartassallutillu. Qinersinermik siulersuisut taamattaq qinersinerit inernerannik kisitsinerit akisussaaffigilissavaat.

Siunissami kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnernut aningaasartuutit attuumassuteqartut kommuninit ataasiakkaanit aningaasartuutigineqartassapput.

Qinersinermut Ataatsimiititaliamut aamma Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliamut taassumalu ilaasortaanut akissarsiaqartitsineq allattoqarfeqartitsinikkullu kiffartuussineq Landskarsimit akilerneqartassapput. Landskarsimit taamattaq akilerneqartassapput allakkatigut taasissutissanut atortussat aamma qinersinermut allattaaviit naqiterneri siaruarterneqarnerilu.

Qinersinermut Ataatsimiititaliaq siunissami qinersinerni piareersaanernut aqutsinermullu aningaasartuutit imaluunniit nuna tamakkerlugu qarasaasiatigut qinersinerit inernerinik nalunaaruteqaatip pilersinneranut ingerlanneqarneranullu aningaasartuuteqarunnaassaaq.

Taakkua taaneqartut saniatigut nalilerneqarpoq siunnersuut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut allanik kinguneqassanngitsoq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiornermut kingunerisassat

Siunnersuut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiornermut kinguneqassanngitsoq nalilerneqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuiaqatigiinnilu peqqinnissamut kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuiaqatigiinnilu peqqinnissamut kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu innuttaasunut kinguneqassanngitsoq ilimagineqarpoq.

7. Kingunerisassat allat malunnaatillit

Siunnersuut allanik malunnaatilinnik kinguneqassanngitsoq ilimagineqarpoq.

8. Pisortat kattuffiillu tusarniarneqarnerat il.il.

Siunnersuut piffissami 23. januar 2012 – 27. februar 2012 tusarniaassutigineqarpoq.
Siunnersuut ukununga nassiunneqarpoq:

Kanukoka

Kommunit

Kanunupe

Qinersinnermut Ataatsimiititaliaq

Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq

Avalak

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu

Naalakkersuisoqarfik

Partiit tamaasa

Kalaallit Nunaata Biskoppia

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik

Pituffimmi innuuttasut isumasioqatigiiffiat

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi

Tusarniaaffiup killissarititaata qaangiunnerani Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandianit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit, Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Partii Siumumit, Partii Demokraatit kiisalu Kalaallit Nunaata Biskoppianit tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarpoq.

Kanukokamit imaluunniit kommuninit tusarniaanermi akissutinik tigusaqartoqanngilaq. Kanukoka ulloq 23. februar 2012 nalunaaruteqarpoq kommunit isumasioqatigiinnerat pitinnagu kommuninit imaluunniit Kanukokamit tusarniaassummut akissuteqartoqassanngitsoq. Kanukoka isumaqarpoq kommunit isumasioqatigiinneranni Ilulissani 12. – 15. marts 2012 pisussami sumiiffinni tamat oqartussaannerat pillugu isumaliutigineqarnerannut atatillugu oqallinnermi siunnersuut suliarineqartariaqartoq.

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnernut inatsissatut siunnersuut maanna kommunini suliasat agguataarnerisa kommunit aaqqissuussaanneranni aammalu suleriusianni tunngaveqarpoq. Maanna kommunini aaqqissuussaaneq Aaqqissuussaannermut Isumalioqatigiissitap innersuussutai tunngavigalugit 2007-imi aamma 2008-mi Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq. Sumiiffinni sinniisuutitanut

apeqqut Inatsisartut 2011-mi Upernaakkut ataatsimiinneranni (UPA 2011/38) suliarineqarpoq. Sumiiffimmi sinniisuutitaqarnermi aqqissuussinerup attatiinnarneqarnissaa siammasissumik isumaqatigineqarpoq.

Tusarniaanermi akissutit teknikkikkut imaluunniit oqaatsitigut attuumassuteqartut immikkut oqaaseqaatitalernagit matumani Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi tamassumalu oqaaseqaatitaani ilanngunneqarput.

Tusarniaanermi akissutit allat pingaarnersiorlugit ataani issuarneqarput taakkununga Naalakkersuisut oqaaseqaataat ilanngullugit.

Partii Siumut tusarniaanermut ima akissuteqarpoq:

”Kommunalbestyrelsinut nunaqarfinni aqutsisunut ilagiit sinniisaannullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxx 2012 siunnersuut pillugu tusarniaassutigineqartumut ima Siumut oqaaseqassaaq:

Kommunerujussuit pilersinneqarnerat aatsaat aallartilaartut kommunalbestyrelsinut nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilagiillu sinniisaanut qinersisarnernut attuumassutilinni akisussaaffiit piginnaatitaanerillu kommunenut nuunneqarnissaat piffissaasorinnilarput.

Siumut isumaqarpoq qinersisarnerit pisortatigoortumik malittarineqarlutillu alaatsinaanneqariaqartut, akisussaaffillu qitiusumit aqunneqartariaqartoq.

Qinersinermi aningaasartuutit kommuninut nuunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, soorlu taasiviit allattorsimaffii kommuninit naqiterneqarnissaat isumagineqalernissaat. Naluneqanngitsutut kommunit ilai aningaasaqarnikkut ilungersunartorsiorput, takorloorneqarsinnaavorlu sipaarniarneq siunertaralugu taasivissat naqiterneri assigiinngitsuusinnaanerisa kingunerisinnaagaat, tamannalu qinersinerit inernerinut qanoq kinguneqarsinnaaneranut ernumassutaasinnaavoq.

Qinersinermik siulersuisut qinersinerit inernerannik kisitsinerit akisussaaffigilissavaat. Kiap taava qitiusumik nuna tamakkerlugu qinersinerit inernerinik ataatsimoorlugit akisussaaffigissavaa?

Tassanngalu atatillugu qarasaasiatigut qinersinerit inernerinik ingerlanneqarneranut kiap akisussaaffigilissavaa?

Aningaasartuutit allaffiissornikkut aningaasaqarnikkullu annerusumik pisortanut allanik kinguneqassanngitsoq tusarniaanermi allassimasoq Siumumiit apeqquserparput. Siumut isumaqarpoq kingunerisassai nalorninartut, ersarinnerusumik nalilersorneqartariaqartut. Qinersinernut atatillugu kommunit aningaasaqartuutissaat qanoq annertutigisut missingiunneqarpat? Ajutoortoqassappat kiap akisussaaffik tigussavaa? Qinersinerit ingerlanneqarneri nukinik annertuunik atuiiffiusussaammata annertuumillu aningaasatuuteqarfiunissaat aamma naatsorsuutigineqartariaqartoq, tamannalu kommunenut imaaliinnarlugu tunniutiinnarneqarsinnaanngitsoq Siumut isumaqarpoq.”

Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunian aamma Qaasuitsup Kommunian Kommunini suliaqqarfii aqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersukkut pilersinneqarput ikaarsaariarnermilu ataatsimiititalianut 8. april 2008 qinersisoqarluni.

Kommunini suliaqqarfii aqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut aalajangiinerisa kinguneraat kommunit Namminersorlutik Oqartussallu akornanni nammaqatigiinnerup suliaqallu agguataarnerinik allanngineq.

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerni aalajangersakkani maannamut atuuttut naapertorlugit kommunit ataasiakkaat qinersisarnerit piareersarneqarnerini aamma naammassineqarnerini annertuumik akisussaaffeqareerput. Kommunini atorfillinni sulisunilu sumiiffigisami qinersisoqartillugu qinersinermi ingerlatsinermi misilittakkat naleqquttut pigineqareerput. Taamattaq Inatsisartunut aammalu Folketingimut qinersisarnerit ingerlanneqarnerini kommunini atorfillit sulisullu inuit taakkuukkajupput ingerlatsisuusartut qinersisarnernik misilittagaqalersimasut.

Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugit qinersinermi inernerit katersorneqarneri aamma qinersinerup naatsorsorneqarnera pillugu akisussaaffik nuunneqassaaq. Naalackersuisut isumaqarput kommunini suliaqqarfinnik aqqissuusseqqinnermi isuma tunngaviusoq tamassunga naleqquttoq. Qulaani nalinginnaasumik oqaaseqaatini taaneqareersutut Naalackersuisut isumaqarput qanimut oqartussaaqataaneneq nukittorsarneqassasoq qinersinerit sumiiffigisami aammalu innuttaasut qanillillugit naammassineqartarpata.

Taamattaq Naalackersuisut nalilerpaat kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiit sinniisaannullu qinersisarnerni akisussaaffiup taassuma ilaa aamma isumagisinnaalluassagaat naammassisinnaallugulu.

Ullumikkut kommunit allaffissornikkut suliaqqarfinni pingaaruteqartuni aamma qaffasissumik suliarineqartartunik sulianik ingerlataqareerput, assersuutigalugu nunaminertanik atuinissamik inatsimmi, isumaginninnikkut inatsimmi aamma atuarfeqarnikkut inatsimmi suliaqqarfii ingerlanneqartarlutik. Innuttaasunut annertuumik kinguneqartunik kommunit amerlasoorujussuarinik ullut tamaasa aalajangiqaqartarput.

Kommunimi qinersinermik siulersuisuisa aalajangigaat siunnersuummi § 50 naapertorlugit Qinersinermut Ataatsimiititaliamut naammagittaalliutigineqarsinnaapput. Qinersivimmi qinigassangortittoq kinaluunniit aamma qinersisartoq kinaluunniit naammagittaalliummik tunniussisinnaavoq. Annertuumik kukkusooqarsimappat Qinersinermut Ataatsimiititaliaq nutaamik qinersisoqarnissamik aalajangiisinnaavoq.

Taassuma saniatigut qinersinerup piareersarneqarneranut, ingerlanneqarneranut naatsorsorneqarneranilu ilitsersuutit aamma immersugassanik elektroniskimik suliaasunik suliarinninnermi taamattaq ajornartorsiutinik ataasiakkaatigut aqqiissuteqarniarnikkut Naalackersuisut kommunit ikiorsertarpaat.

Ininik qinersivinnik attartorneq taakkualu qinersinissamut ilusilersornissaat, qinersinermik siulersuisunut, taaguinermik siulersuisunut aamma taakkua ikiortissaannut kiisalu inuit nalunaarsorsimaffiinut – folkeregisterinut – kiisalu allakkatigut taasiviit suliarinerinut kommunit ullumikkut aningaasartuutigereerpaat. Taasiviit krydsiligassat suliarineqarnerinut

aamma naqiterneqarnerinut il.il. aningaasartuutit pillugit kommuninut tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnernut ilanngunneqarsinnaassapput.

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersinerit sumiiffigisami qinersinerupput, sumiiffigisami qinersinermik siulersuisunit qinersivinni ataasiakkaani naatsorsorneqartartut. Taamaalilluni qinersinermi inernernik nuna tamakkerlugu naatsorsuisoqarneq ajorpoq. Maannamut ingerlatseriaaseq Qinersinermut Ataatsimiititaliap taasiartorfinni ataasiakkaani kommunimi atorineqartussanik qinersinermi qitiusumik inernernik qarasaasiamut ikkussuisarnera ingerlateqqinneqassanngilaq. Kommunini qinersinermik siulersuisut sisamaasut tamarmik immikkut taasiartorfinni ataasiakkaani inernerit katersornissaat kingornagullu naatsorsornissaat akisussaaffigissavaat.

Tamanna ilutigitillugu qinersinermik siulersuisut qinersinermi inernerit tamakkiisut qinigassanngortittunut aammalu tamanut tusarliunnissaat kiisalu tusagassiorfinnut saqqummiunnissaat akisussaaffigivaat.

Partii Demokraatit tusarniaassummut ima akissuteqarput:

“Siunnersuut tamaat isigalugu Demokraatit siunnersuummut iluarinnipput. Taamaattoq § 45, imm. 4-mut ima oqaaseqaatissaqarpugut:

Demokraatit tapersersuisuunngillat qinikkani tamat oqartussaaqataaffinni nunap sumiiffiini sinniisussatut immikkut inissiisarnerni.

Demokraatit isumaqarput kommunimi qinersisartut partiinut qinigassanngortittunullu qinersisinnaasariaqartut, naatsorsuinerlu naammassippat kommunalbestyrelsi inuttaqassasoq partiini ataasiakkaani qinigassanngortittunik amerlanerpaanik qinerneqarsimasunik. Assersuusiorfigissagaanni imaassaaq, soorlu Kommuneqarfik Sermersuumi Demokraatit qinerneqarnerat inissanik pingasunik naammattunik taaguisoqarsimappat, taava taakkua qinigassanngortittut pingasut amerlanerpaanik taagorneqarsimasut kommunalbestyrelsimut isissasut. Tamanna tamat oqartussaanermut eqqornerpaatut isigivarput. Nunap sumiiffiini sinniisuutitaqarnerup atorineqarneratigut qinigaasut taakkua pingasut amerlanerpaanik qinerneqartut kommunalbestyrelsimut isinngitsoorsinnaapput, nunap sumiiffiini sinniisuutitat inissaqarniassammata. . . .”

Naalackersuisut isumaqarput nunap sumiiffiini sinniisuutitaqarnermik aqqissuussineq kommunit suliassaqarfiisa aqqissuuteqqinneqarnerata ingerlanneqarneranut pitsaasumik tapersiisimasoq.

Qinersisarnernut inatsisit ilusilersorneqarneri tamat oqartussaaqataanerannut ilaavoq. Tamannalu pillugu ingerlaavartumik oqallittoqarnissaa pitsaasuvoq. Inatsisartut FM2011/38-

mi nunap sumiiffiini sinniisuutitaqarnermik aaqqissuussineq oqallisigaat. Aaqqissuussinerullu ingerlateqqinneqarnissaanut amerlanerussuteqartut isumaqataapput. Naalakkersuisut isumaqarput aaqqissuussinerup ingerlateqqinneqarnissaanut kommunalbestyrelsini nalinginnaasumik kissaateqartoqartoq.

Tamanna tunulequtaralugu Naalakkersuisut nalilerpaat maannakkuugallartoq nunap sumiiffiini sinniisuutitaqarnermik aaqqissuussinerup allangortinneqarnissaanut tunngavissaqaangikkallartoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik ima tusarniaassummut akissuteqarpoq:

“Inatsisissatut siunnersuummi tunniunneqartumi nunaqarfinni aqutsisoqartussaavoq kisiannili aamma kommuniusimasuni kommunalbestyrelsini tamani sumiiffimmi sinniisuutitaqartussaavoq.

...

Illoqarfiit nunaqarfiillu assigiinnerusumik suliarineqarnissaasa qulakkeernissaat anguniarlugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq illoqarfinni isumasioqatigiinnik (byråd) nunaqarfinni aqutsisut piginnaatitaaffiinnik assigusumik piginnaatitaaffeqartunik pilersitsisoqarsinnaanera, nunaqarfinni aqutsisuni misilittakkat pitsaasuusimappata. Illoqarfinni isumasioqatigiinnik pilersitsisoqarsinnaappat kommunalbestyrelsimi sumiiffimmi sinniisuutitap attatiinnarneqarnissaa pissusissamisoornersoq isumaliutersuutigineqarsinnaavoq.”

Aaqqissuussaaneermut Isumalioqatigiissitap nalunaarusiamini siunnersuutiginiuuua piuinarsaasoqassasoq marlunnik qinigaasoqartunngorlugu, tassa Inatsisartut aamma kommunalbestyrelsit. Inatsisartut aaqqissuussaaneermik iluarsaaqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarigallagaata immikkoortup UKA 2007/50 suliarineqarnerani innersuussutigaa sumiiffimmi isumasioqatigiissitanik (lokalråd) pilersitsisoqassanngitsoq, taamaattorli nunaqarfinni aqutsisut allanguuteqartillugit piuinarsarlugillu attatiinnarneqassasut. Ataatsimiititap innersuussutigaa nunaqarfinni aqutsisut amerlassusii affaannangortinneqassasut nunaqarfiit imminnut qanittut, marluk amerlanerusulluunniit, siunissami ataatsimoorussanik aqutsisunik pilersitsisinnaalersillugit.

Inatsisartut ukiakkut 2007-imi ataatsimiinnerminni Kommunini suliasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersoq akuersissutigaat, § 8-mi aalajangersarneqarluni ikinnerpaamik nunaqarfiit marlunni kommunimi nunaqarfinni aqutsisut ataatsimoorussatut qinerneqassasut. Kingorna aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. november 2010-meersukkut ingerlateqqinneqarpoq.

Naalakkersuisut nalilerpaat illoqarfinni isumasioqatigiinnik nunaqarfinni aqutsisut piginnaatitaaffiik assigusumik piginnaatitaaffeqartunik pilersitsisinnaanermik qinersisarnernut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkamik ilanngussinissaq naleqqutinngitsoq. Kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 31, imm. 3 naapertorlugu kommunalbestyrelsi ataatsimiititalianik immikkut ittunik pilersitsisinnaareerpoq suliassat aalajangersimasut isumagineqarnissaannut suliaqartussanik, ilaatigut illoqarfinni piffimmi suliassat ilanngullugit.

Rigsombudsmandi, Økonomi- aamma Indenrigsministereqarfik sinnerlugu ima tusarniaassummut akissuteqarpoq:

Tusarniaassummut akissut takkajaarsuuvoq taamaattumik inerniliineq taamaallaat issuarneqarpoq.

”Økonomi- aamma Indenrigsministereqarfik taamaattumik oqaaseqaateqassaaq, siunnersuummi § 1-imi nunani avannarlerni innuttaasunut ukiuni sisamani siumoortumik najugaqarnissamik piumasaaqat pineqartillugu, Nordisk Ministerrådip 14. oktober 1976 nunat avannarlerni innuttaasut qinersisinnaatitaanerannut aamma qinigaasinnaatitaanerannut nunami avannarlerni pineqartumi minnerpaamik ukiut pingasunit sivisunerusumik najugaqartussaataaneq pillugu aalajangigaanut allaanerummat.”

Tusarniaassutip akissutaa tunngaveqarpoq Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi (Helsingforsaftalen) 23. marts 1962-imeersumi isumaqatigiissutikkut 29. september 1995-imi allanngortinneqartumi.

Tusarniaassutip akissutaa atassuteqarpoq nunani avannarlerni innuttaassuseqartut najugaqarnissamik piumasaaqammut aalajangersakkamut, tak. siunnersuutip § 1, imm. 1, nr. 4. Siunnersuummi tusarniaanermi nassiunneqartumi siunnersuutigineqaraluarpoq nunani avannarlerni innuttaassuseqartoq aammalu qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik ukiuni sisamani naalagaaffimmi aamma sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni ataqatigiissuni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimassasoq.

Nunani avannarlerni suleqatigiinnermut isumaqatigiissut malillugu siunnersuut naapertuuttuunersoq qulakkeerniarlugu Rigsombudsmandi aamma Økonomi- aamma Indenrigsministeriaqarfik apeqqummut tassunga immikkut oqaaseqartinniarlugu noqqaaffigineqarpoq.

Siunnersuut maanna saqqummiunneqartoq allanngortinneqarpoq imaalillugu nunani avannarlerni innuttaassuseqartut qinersisinnaassuseqalersillugit inuk pineqartoq Kalaallit Nunaanni ataqatigiissumik sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni qinersinissaq sioqqullugu

aalajangersimasumik najugaqarsimappat taamattaarlu qinersisinnaanermut piumasaqaataasut naammassineqarsimappata.

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik ima tusarniaassummut akissuteqaateqarpoq:

“Siunnersuummi § 2, imm. 3 Naalackersuisoqarfiup allappaa nalunaarsorsimasutut aapparizat aapparizatut inooqatigineqalersimasatut sanilliunneqartariaqartoq.”

Tamanna siunnersuummi aamma oqaaseqaatini ersarissarneqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup siunnersuummi § 5, aamma § 70 imm. 1 tikkuarlugu soqutigintippaa ersarissartissallugu inuk qanoq ilinerani kommunalbestyrelsimut ilaasortaanissamut pineqaatissinneqarsimanerup kingunerisaanik naleqqukkunnaarsimasartoq.

Oqaaseq “naleqqukkunnaartoq” eqqartuussisulerinermi malittarisassaavoq Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliamut malitassiisoq, ileqqorinnermut imaluunniit isumaginnittulerinermut tunngassuteqartoq, ataatsimiitiali allu eqqartuussisulerinikkut sukkulluunniit paasinneriaaseq atuuttoq naapertorlugu malitassaa. Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq suliani ataasiakkaani aalajangersimasuni nalilersuisarpoq ilaasortaq qinigaasoq ilaasortaanissamut naleqqukkunnaarsimanersoq taamaalillunilu qinigaasinnaassusermik annaasaqassanersoq.

Naalackersuisoqarfiup siunnersuummi § 74, imm. 1, oqaaseqatigiit siullerni aamma § 78, imm. 1 naanerani peerneqassasoq siunnersuutigaa “palasi palaseqarfiup pisortaqarfittut siulersuisua” uannga taarserneqassasoq “palasi kirkebogilerisoq”-mik. Tamanna ilageeqarneq pillugu inatsimmut naapertuunneruvoq.

Tamanna siunnersuummi aamma oqaaseqaatini ersarissarneqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kommunalbestyrelsimut qinersinerit

§ 1 pillugu

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsinut qinersinerimi qinersisinnaanermut piomasaaqaataasut. Siusinnerusukkut nalinginnasumik oqaaseqaatini oqaatigineqarneratut qinersisinnaanermut piomasaaqaatit sukannernerulersinneqarput maannamut § 1-imut atuuttumut sanilliullugu.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kingunerivaa maannamut piomasaaqaatinut atuuttunut sanilliullugu sukannernerulersitsineq aamma kingunerivaa inuit danskisut innuttaassuseqartut taamaallaat, imm. 1, nr. 3, imaluunniit nunani avannarlerni innuttaassusillit, imm. 1, nr. 4, taamaallaat qinersisinnaatitaassasut. Nunani avannarlerni innuttaassuseqartutut isigineqarput finskisut, svenskisut, norskisut aamma islandimiutut innuttaassusillit. Aalajangersagaq pingaarnertut assiguvoq Kommunalbestyrelsenut bygderådinullu qinersineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 2 martsip 30-anni 1982-imeersumi qinersisinnaatitaanermut aalajangersagaasimasumut.

Siunnersuutip imm. 1, nr. 3 aamma 4 kinguneraa, inuk Kalaallit Nunaanni qinersinerup pinnginnerani ataavartumik ingerlaavartumillu aalajangersimasumik najunaqarsimassasoq. Naalagaaffiup avataani aalajangersimasumik najugaqarnerup piffissaq ataavartooq ingerlaavartorlu siunnersuut malillugu kipitissavaa. Piffissaq naatsorsorneqassaaq inuup kingusinnerpaamik naalagaaffiup iluani aalajangersimasumik najugaqarneraniit.

Oqaaseq “najugaqarnek” paasineqassaaq inuit nalunaarsorneqarnerannut aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit (Qitiusumik inunnik nalunaarsuiffik pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaanik peqqussut nr. 1198, 29. november 2006-imeersoq). Peqqussummi § 6 naapertorlugu najugaq ima paasineqassaaq “Najukkamik oqarnermi pineqarpoq sumiiffik (inigisaq), inuup amerlanertigut, sulinngiffeqarnek, suliamut atasumik angalaneq, napparsimaneq assigisaalluunniit pissutigalugit qimagusimagallassanngikkaangami, siniffigisagaa aammalu pigisaqarfigisaa”.

Inuit peqqussummi aalajangersakkat malillugit kommunimi inuit nalunaarsorneqarfianni nalunaarsimanissamut piomasaaqaatinik naammassinnittut kommunimi aalajangersimasumik najugaqartutut isigineqarput.

Najukkamit peqanngikkallarnissamik utaqqiisaannaagallartuuneranik aalajangiinermi nalillersorneqartariaqarpoq uteqqinnissamik siunertaqartoqarnerasoq, taamattaaq peqanngikkallarnerup sivisussusaa aamma pingaaruteqartinneqassaaq. Peqannginnerup

sivisussusaa aalajangersimasumik killilerneqarsinnaangilaq. Kommunalbestyrelsi taannaavoq peqqussut naapertorlugu CPR-imi nalunaarsuiffimmi nalunaarsuinissamik suliarinnittusoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap kingunerivaa § 2-mi inuit pineqartut nunatta avataani inissikkallarsimasunut ilaasut, imm. 1-imi, nr. 3 aamma 4-mi nunatsinni aamma naalagaaffeqatigiinnerup iluani aalajangersimasumik najugaqarnissamik piumasaqaammut nalilersuineri inissikkallarsimanertik ilanngussinnaagaat.

Nunatta avataani najugaqarallarnermik piumasaqaatip malitsigaa aamma siunnersuutip § 2-mut innersuussineq, inuk nunatta avataani najugaqalerallannginnermi siuliani nunatsinni pinngitsoorani aalajangersimasumik najugarsimassasoq. Akerlianik pisoqarpat nunatta avataani najugaqarallarneq ilaatinneqassanngilaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 1, imm. 2-mut naapertuuppoq.

Kanukokap siulittaasua qinerneqartarpoq peqatigiiffiup ileqqoreqqusai naapertorlugit, kommunalbestyrelsimi ilaasortat akornannit. Siulittaasuunermut atorfik piffissaq tamaat atorfiuppat aammalu siulittaasooq kommunerisaminit angerlarsimaffimminit nuuttariaqarpat, siulittaasup qinigaasinnaassutsi aamma qinersisinnaassutsi kommunimi nuuffigisamini attatiinnassavaa.

§ 2 pillugu

Imm. 1-imut

Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersumi § 2-mut ataasiakkaanik erseqqissaassuteqarluni aalajangersagaq naapertuuppoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq 2010-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerini (UPA 2010/141) Inatsisartut aalajangiinerat tunulequtaralugu.

Aalajangersakkap ilinniagaqartut, napparsimavinni uninngasut allallu nunatta avataaniikkallartut kommunalbestyrelsimut qinersinermi qinersisinnaanermut periarfissippai.

Aalajangersakkami ilaatinneqarportaaq inooqatit aapparisaq imaluunnit nalunaarsorsimasutut aapparisaq. Suliami aalajangersimasumi nalilerneqassaaq aappariinneq inooqatigiinnertut imaluunniit nalunaarsorsimasutut aappariinnertut isigineqarsinnaanersoq. Tamatumani tunngavigineqarsinnaavoq ataatsimut najugaqarneq, meeqqat angerlarsimaqatigalugit inooqatigineqarneri – namminneq imaluunniit aapparisaq meera

inooqatigilersimasat – ataatsimut aningaasaqarnerat, inigisamik ataatsimut pisisimaneq imaluunniit attartorneq, aallariartorneq ataatsikkut pisimansoq il.il.

Imm. 2-mut

§ 2-mi inuit ilaapput nunatta avataanut nuunngikkallarnermi nunatsinni inuit nalunaarsorfiannut nalunaarsorneqarsimasut nuunnerullu siuliani katillugit ukiuni marlunni nalunaarsimaffimmiissimasut. Ukiuni marlunnik piumasagaat naammassineqarsimasut isigineqassaaq piffissat arlariit katillugit nunatsinni inunnik nalunaarsorsimaffimmi aalajangersimasumik najugaqarsimasut nalunaarsorneqarsimatillugu.

Imm. 3-mut

Suliami aalajangersimasumi nalilersorneqassaaq inooqatitut aappariittoqarneraq taassumaluunniit assigisaanik aappariittoqarneraq. Suliami aalajangersimasumi nalilerneqassaaq aappariit inooqatigiittut imaluunniit nalunaarsorsimasut aappariittut isigineqarsinnaanersut. Tamatumani isiginiarneqassapput inuit nalunaarsorsimaffianni ataatsikkut adresseqartoqarneraq, meeqqat – ataatsimut imaluunniit aapparisap meerai -, angerlarsimaffimmi najugaqataanersut, inissiamik ataatsikkut pisisoqarsimansoq attartortoqarnerorluunniit, aallariartorneq ataatsikkut pisimansoq il.il.

§ 3 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 2-mut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq Inatsisartunut qinersinermi assigisaa atuuppoq, tak. § 1, Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq.

Aalajangersakkami inuit pineqartut ilaapput eqqartuussivikkoortumik Kalaallit Nunaanni atuuttussatut nammineersinnaajunnaarsitaasimasut, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit, kap. 25 aamma oqartussaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallinut Nunaanni atulersinneqarnissaa pillugu peqqussut nr. 306, 14. maj 1993-imeersoq (anordning nr. 306 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af myndighedsloven) naapertorlugit.

§ 4 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 3-mut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq Inatsisartunut qinersinermi aalajangersakkami assinga atuuppoq, tak. § 3, Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersumi.

Qinersisussat allassimaffiinik suliaqarnissami oqaaseqaatit §§ 22-26 innersuussutigineqarput.

§ 5 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 4-mut naapertuuppoq.

Qinigaasinnaassuseq § 1-imi piunasaqaat naapertorlugu piunasaqaataavoq kommunimi aalajangersimasumik najugaqarnissaq ilanngullugu, tak. § 1, imm. 1. Pinerluuteqarsimanikkut pineqaatissinneqarsimaneq pissutigalugu sioqutsisumik qinigassanngortinnissamut itigartitsisoqarsinnaanngilaq. Inuk pineqaatissinneqarsimasoq qinigaappat, Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq pineqartup qinigaasinnaassusaanik aalajangiisaaq.

Pineqaatissiissut naammassisimasutut isigineqarsinnaanngilaq pineqartoq assersuutigalugu misiliissummik iperagaasimappat imaluunniit ullormi qinersivimmi suli nakkutigineqartussanngortitaasimappat.

§ 6 pillugu

Kommunalbestyrelsimut ilaasortat amerlassusaat qinerneqartassapput aqutsinermi inatsimmi aalajangiunneqarsimasut naapertorlugit, maannamullu tassani atuuttuuvoq § 3, imm.2.

Kommuni ataaseq immikkut qinersiviusaaq. Kommunalbestyrelsip ilaasortaasa nunap sumiiffiini siaruarsimanissaa pillugu § 45, imm. 4-mi nunami sumiiffiup sinnisaa pillugu aalajangersarsimavoq.

§ 7 pillugu

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsinut qinersinissaq ulloq suna pissasoq. Aalajangersakkami qinersivik ulloq toqqaannartumik aalajangersarsimavoq taamaalillunilu oqartussaassuseqartunit allanit tamatuminnga aalajangerneqartussaanani. Allamik oqartussaassusilinnit kommunini tunngassutilinni qinersisarnerit ulluisa aalajangerneqartarnissaa pisariaqanngitsutut isigineqarpoq. Qinigaaffiup atuuffiata sivisussusaa aalajangersimavoq qinersisarnerlu aalajangersimasumik utikattussanngorlugu pisarpoq.

§ 8 pillugu

Imm. 1-imut

Soorlu nalinginnaasumik oqaaseqaatini nassuiarneqartoq kommunalbestyrelsinut qinersisarnerup piareersarneqarnerani aqunneqarneranilu akisussaaffiit matumani siunnersuutikkut allanngortinneqarput. Siunnersuutaavoq kommunalbestyrelsinut

qinersisarnerit qinersivinni/kommunini ataasiakkaani qinersinermik siulersuisunit piareersarneqartassasut aquneqartassasullu. Siunnersuutaavoq Naalakkersuisut naalakkersuisoqarnikkut suliassat isumagisarissagaat. Qinersinermut Ataatsimiititaliaq siunnersuutigineqarpoq, kommunalbestyrelsinut qinersisarnerit attuumassuteqartillugu, naammagittaalliortarfittut immikkullu akuersisussaatinneqartarfittut allannngortinneqassasoq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsinut qinersisoqartussanngornerani piareersagassat annertunerusumik suliassat nalinginnaasut amerlanerpaat nalornissutigineqarsinnaangitsut isumagisassaasarput. Taamaalilluni qinersineq pillugu aalajangigassaartillugu aalajangigassat tamaasa ataasiakkaarlugit ataatsimiissutigineqartariaqaratik. Taamaattoq assersuutigalugu taasiartorfissat amerlassusaat aalajangerneqartussaatilugit aamma taaguinermik siulersuisunik toqqaasussaartillugu ataatsimiinnikkut aalajangerneqarnissaat pisariaqartassaaq. Taamattaq inuit qinersisussat allassimaffianni ilanngunneqarnissaat imaluunniit peerneqarnissaat pillugit aalajangiinerit, qinigassanngortittut nalunaarutigineqartut suliarineqarneri, taasissutip pappiarap akuersissutigineqarnera aamma inini taasiartorfimmi paasisstissatut nivinngagassat akuersissutigineqarneri, qinigassanngortittut allassimaffii il.il. akuerissutigineqarneri kiisalu qinersinerup kisinneqarnera aamma akuersissutigineqarnera pillugu ataatsimiinnermi suliarineqartartussaassapput.

Aalajangersakkap qinersinermik siulersuisunut ataatsimiinnerit oqarasuaatikkut, videokkut atortorissaarutitigut il.il. imaluunniit nammineq najuunnikkut ingerlanneqartassasut aalajangigassanngortinneqarpoq.

§ 9 pillugu

Qinersinermik siulersuisut kommunalbestyrelsimit atuuttumit qinerneqartassapput. Borgmesteri qinersinermik siulersuisunut siulittaasutut inissisimareerpoq. Kommunalbestyrelsip qinersinermik siulersuisunut ilaasortat qanoq amerlatigissanersut nalinginnaasumik amerlanerussuteqarnikkut aalajangissavaa. Oqaatsip ”ikinnerpaamik” atornerqarneranut ima paasiqassaaq, kommunalbestyrelsi amerlanerusunik kisiannili ikinnerunngitsunik qinersinermik siulersuisunut qinersisinnaasoq. Qinersinermik siulersuisunut qinersineq nalinginnaasumik qanoq amerlassuseqarneq tunngavigalugu pissaaq. Inatsisartut aqutsinermut inatsisaanni aalajangersakkat naapertorlugit, maannamut aalajangersakkat atuupput § 35 aamma § 37.

Tamanna tunulequtaralugu aammalu kommunalbestyrelsimi ilaasortat amerlasuut kommunalbestyrelsimut qinersinissamut qinigassanngorteqqittarmata, qinersinermik siulersuisunut ilaasortaq qinersinermik siulersuisunut naak kommunalbestyrelsimut qinigassanngortikkaluarluni ilaasortaaginnarsinnaasoq tamatumuuna isiginiarneqarpoq.

Qinersinermik siulersuisunut ilaasortat ataasiakkaat imminermut suliassat pineqartut suliarineqarnerini aamma aalajangiiffigineqarnerini peqataasassanngillat. Taamattaq Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni, ilaatigullu suliame peqataasinnaannginnermi aalajangersakkani qinersinermik siulersuisut sulinerat ilaavoq.

Qinersinermik siulersuisunut ilaasortanut sinniisussanik qinersisoqarneq ajorpoq. Qinersinermik siulersuisunut ilaasortaq ilaasortaajunnaarpat kommunalbestyrelsi ilaasortassamik nutaamik qinersissaaq, tamannalu pissaaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu, maannamut aalajangersagaq atuuttuuvoq § 37.

§ 10 pillugu

Taaguinermik siulersuisumut qinersinerup ingerlanneqarnerani ikiuuttussanik toqqaasoqarnissaa suliata ataasiakkaat aalajangersimasut tunngavigalugit qinersinermik siulersuisunit nalilersorneqartassaaq. Taasiartorfissani arlalinnik ineeqqanik qinersiffissaqartussani aammalu karsimik taasivimmik nakkartitsivissamik arlalinnik peqartussani qinersinerup ingerlanneqarnerani ikiuuttussanik arlaqartunik pisariaqartitsisoqartassaaq, ilaatigut qinersisussaaq qinersisussat allattorsimaffiini ilanngunneqarsimanersoq, taasissummik tunniussinerni il.il. ikiuuttussanik.

Taaguinermik siulersuisoq allakkatigut taasissutinik tiguisuussaaq qularnaatumillu toqqorsimatitsissalluni, tak siunnersuutip § 37-ia.

§ 11 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 10-mut naapertuuppoq.

Qinersinermik siulersuisunut ilaasortatut atorfik atorfinnut pisussaaffeqartunut allanut kommunalbestyrelsimut ilaasortat pisussaaffigalugit suliassaat allat assigalugit pisussaaffiuvoq.

Taaguinermik siulersuisutut atorfik taamattaq pisussaaffiliisuvoq, ajornanngippallu pineqartoq isumaqatigiissuteqarfigereerneratigut inuttalerneqartariaqarpoq. Anguniarneqartariaqarpoq taaguinermik siulersuisoq toqqarneqartoq suliassaminut piukkunnaateqarnissaa aammalu piffissaqarnissaa.

§ 12 pillugu

Qinersinermik siulersuisut tamanut saqqummiussillutik nalunaarutaat partiit, katusseqatigiillutik qinigassanngortittut aamma kisimiillutik qinigassanngortittut qinigassanngortillutik nalunaarnissaannut toqqammavissiissaaq aammalu ilaatigut

qinigassanngortittut allattorsimaffiisa tunniunneqarnissaannut piffissaliussinermut toqqammavissiissallini.

Qinigassanngortittut pillugit nalunaarut qanorluunniit annertutigigaluarpat tamassuma nuna tamakkerlugu tusagassiorfitsigut nalunaarutigineqarnissaa natsorsuutigisariaqarpoq. Ajornartinneqassanngilarli qinersinermik siulersuisut assersuutigalugu qinersinissap ingerlanneqarnissaa illoqarfiup/nunaqarfiup radio-atigut imaluunniit TV-mi takoqqusaarutitut saqqummiunneqarpat tamatumani innersuussisoqarluni nuna tamakkerlugu tusagassiorfitsigut imaluunniit kommunip nittartagaanut nalunaarummut tamakkiisumut.

Qinersinermik siulersuisut sumiiffinni ataasiakkaani pissutsit nalilersoreernerisigut aamma sumiiffinni aviisini saqqummertartuni tamanut saqqummiussisinnaapput imaluunniit kalaalimineerniarfiup eqqaani imaluunniit pisiniarfinni il.il. nivinngaanikkut.

§ 13 pillugu

Naalakkersuisut qinersinermik allattaavimmik naqinneqareersumik suliaqassapput allattaavillu pineqartoq qinersinermik siulersuisut pinngitsooratik atortussaataavaat immersortussaataallugulu. Qinersinermik allattaavik immiini pappiliangorlugu imaluunniit elektroniskiusumik agguaanneqarsinnaasuusaaq. Qinersinermik allattaavik ingerlaavartumik nalunaarsuiffigineqassaaq pissutsit attuumassutillit qinersinermik allattaavimmut pinngitsoornagit ilanngunneqartussat naapertorlugit.

Pissutsit attuumassutillit qinersinermik allattaavimmut qinersinermik siulersuisunit aamma taaguinermik siulersuisumit ilanngunneqartussat nalunaarsorneqanngippata qinersinermik siulersuisutut aamma taaguinermik siulersuisutut pisussaaffimmik sumiginnaanerusaaq.

Aalajangersakkami ilanngunneqartut saniatigut qinersinermut pissutsinik pingaaruteqarnerusutut ilanngunneqarsinnaapput qinersinermik siulersuisut qinersineri, qinersinermik siulersuisut ataatsimiissimaneri, § 12 naapertorlugu tamanut saqqummiussinerit aammalu qinersisussat allassimaffiisa suliarineri pillugit paasissutissat.

§ 14 pillugu

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap tamakkiisumik malittarisaliuuppaa, qinigassanngortittoq qanoq ililluni kommunalbestyrelsimut qinigassanngortissinnaanersoq.

Siuliani inatsit ilutigalugu tamassuma tungaatigut partii tunulequtaralugu imaluunniit kisimiillutik kattusseqatigiillutik qinigassanngortittut amerlassusissaat aalajangersaanikkut killilersorneqanngilaq.

Partii qinigassanngortitsisinnaanersutut isigineqarsinnaanersoq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkani tunngaveqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi inummik ataatsimik attaveqaataasussamik allassimasoqarnissaanik pisussaaffeqarneq aalajangersagaavoq. Qinersinermik siulersuisut nalunaaruteqarnermut tunngassutillit tamaasa attaveqaataasumut nalunaarutigisarsinnaavaat. Attaveqaataasumut nalunaaruteqarneq qinigassanngortittunut tamanut nalunaaruteqarnertut taamaalilluni isigineqassaaq. Attaveqaataasup akisussaaffigivaa nalunaarutigineqartoq qinigassanngortittunut tamanut ataasiakkaanut ingerlateqqissallugu aammalu qulakkiissallugu kukkunerusinnaasut imaluunniit amigaatit naqqinneqarnissaat, ilaatigut § 19, imm. 1-p naanerani nalunaarutit pineqartut ilanngullugit.

§ 15 pillugu

Imm. 1-imut

Partii sinnerlugu qinigassanngortinnermik nalunaaruteqarneq pissaaq partiinut nalunaarsuiffissatut allaffissiatigut, partiilu Inatsisartunut qinigassanngortitsisussaataaassaaq. Partiinut nalunaarsuiffissatut allaffissiaq immersugassaaq qinersinermik siulersuisunit suliarineqarsimassaaq. Tassunga atatillugu qinersinermik siulersuisut isumannaarsimassavaat immersugassap imm. 2-mi aamma imm. 3-mi piumasagaatit naammassisimanissaat.

Imm. 2-mut aamma 3-mut

Imm. 2-mi aamma 3-mi piumasagaataasut saneqqunneqarsinnaatitaanngillat. Nalunaarummi paasissutissat allanneqarsimanngippata nalunaarut kukkusumik immersorsimasutut nalilerneqassaaq, tak. siunnersuummi § 19, imm. 1.

Qinigassanngortinnermi atermik taaguummik atuineq qinersinermik siulersuisunut akueritereernikkut pisinnaavoq. Atermik taaguummik atuinissamut akuereqqulluni qinnuteqaatip akuersissutigineqarsinnaaneranut aalajangiisuussaaq ateq qanoq ittuunersoq qanorlu atorineqarnerneq, tassungalu ilanngullugu qinigassanngortittup ateq suna atorneraa aterlu suna atorlugu atsiortarnerneq aammalu ateq pineqartoq nalinginnaasumik atugaanersoq. Atit taaguutit ikinngutigiiinnermi aamma ilaqutariissutsip iluini atorineqartartut atorineqarsinnaanngillat.

Qinersinermik siulersuisut partiinut qinigassanngortittut nalunaarsuiffissatut allattorsimaffiisa suliarinerini kingusinnerpaamik nalunaarsuiffiup tunniunneqarnerata nalaani

takussutissaqaassaq inuit nalunaarummik akuersisimasut akuersinissamut piginnaatitaanerat uppersaateqartillugu.

Partiit ataasiakkaanut innersuussutigineqarpoq qinersinermik siulersuisunut tamanut nalinginnaasumik allakkiortoqassasoq tamatumuunakkut paasissutissiissutigalugu kikkut qinersivinni/kommunini ataasiakkaani kommunalbestyrelsimut qinersinissami qinigassanngortittunut akuersisussaataitanersut allallugit.

Nutaatut ilanngunneqarpoq qinigassanngortittup qinersinermik siulersuisut imaluunniit Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami qinigaasinnaassutsip misilinneqarnissaanut atorpeqartussamik pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut paasissutissanik piniarsinnaanerit akuersaarlugu qinigassanngortittut piginnaatitsissummik akuersinerat.

Kommunalbestyrelsimut qinerneqartut pillugit taamaallaat pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut paasissutissanik piniarfigineqarsinnaapput paasissutissallu Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaannut tunngavissiissapput. Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq ilaasortat qinigaasinnaanerisa annaasaqarsinnaaneriniq apeqqutini tamani taamaallaat aalajangiisinnaatitaavoq, tak. § 60, imm. 2.

Imm. 4-mut

Partiit kattusseqatigiillutik, kattusseqatigiinni qinigassanngortittut imaluunniit kisimiillutik qinigassanngortittut kattusseqatigalugit qinigassanngortitsisinnaanngillat.

§ 16 pillugu

Imm. 1-imut

Qinigassanngortittunik partiit avataanni qinigassanngortitanik nalunaarutiginninneq qinersinermik siulersuisut qinigassanngortittut pillugit allaffissiaasigut nalunaarutigineqartassaaq. Qinersinermik siulersuisut qulakkiissavaat qinigassanngortitanik nalunaarutiginninnermi immersugassap imm. 2-mi piumasaqataasut naammassineqarsimanersut. Immersugassaq immiini pappiliangorlugu aammalu qarasaasiatigut elektroniskingorlugu paasissutissanik immersorneqarsinnaasunngorlugu kingornatigut pdf-inngorlugu anisinneqarsinnaasunngorlugu sananeqarsinnaavoq.

Qinersinermik siulersuisut immersugassap suliarineqarnerani qulakkeersimassavaat immersugassap naqinneqareersup qinigassanngortittut ataasiakkaat pillugit paasissutissat immersugassami ilanngunneqartussamik imaqarnissaa, siunnersuummi § 17, imm. 1 naapertorlugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi piumasaqaatit saneqqunneqarsinnaatitaanngillat. Nalunaarummi paasissutissat allanneqarsimanngippata nalunaarut kukkusumik immersorsimasutut isigineqassaaq, tak. siunnersuutip §. 19, imm. 1-ia.

Nutaatut ilanngunneqarpoq qinigassanngortittup qinersinermik siulersuisut imaluunniit Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami qinigaasinnaassutsip misilinneqarnissaanut atorneqartussamik pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut paasissutissanik piniarsinnaanerat akuersaarlugu qinigassanngortittut piginnaatitsissummik akuersinerat.

Kommunalbestyrelsimut qinerneqartut pillugit taamaallaat pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut paasissutissanik piniarfigineqarsinnaapput paasissutissallu Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaannut tunngavissiissapput. Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq ilaasortat qinigaasinnaanerisa annaaneqarsinnaanerininik apeqqutini tamani taamaallaat aalajangiisinnaatitaavoq, tak. 60, imm. 2.

Imm. 3-mut

Siunnersuutip § 15, imm. 3-mut oqaaseqaatitaanut innersuussutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Qinigaasinnaanermut periarfissat annertusarniarlugit inuit marluk amerlanerusulluunniit partiit avataatigut qinigassanngortittut kattusseqatigiillutik qinigassanngortissinnaapput.

§ 17 pillugu

Qinigassanngortitsisup kommunalbestyrelsimut qinersisinnaatitaanermut piumasaqaat naammassisimasussaavaa.

Qinigassanngortitsisoq qinigassanngortinniakkamut kommunimi allami qinersisussat allassimaffianni nalunaarsorneqarfimmi allassimasumut qinigassanngortitsisuusinnaanngilaq. Assersuutigalugu qinersisartut qinigassanngortitsisut Qaasuitsup Kommunianiittut Kommune Kujallermiittunik qinigassanngortitsisuusinnaanngillat.

Qinigassanngortitsisoq taamaallaat qinigassanngortittumut ataasiinnarmut qinigassanngortitsisuusinnaavoq. Qinigassanngortittunut arlaqartunut qinigassanngortitsisuusoq arlaannaanulluunniit qinigassanngortitsisutut isigineqarsinnaanngilaq. Tamanna qinersinermik siulersuisut qinigassanngortitsilluni nalunaarfissami piumasaqaatit allassimasariaqarpaat.

Innersuussutigineqarpoq qinigassanngortittut ikinnerpaanik qinigassanngortitsisussatut piumasaqaatit amerlassusaat sinnerlugit qinigassanngortitsisoqarnissaat. Taamaaliornikkut

qulakkeerneqassaaq qinigassanngortitsineq atortussaaajunnaarsinneqassanngitsoq qinigassanngortitsisup ataatsip qinigassanngortitsissunni tunuartissagaluarpagu imaluunniit qinigassanngortitsisuusoq ataaseq sinnerlugu qinigassanngortitsisuusimanera paasineqarpat.

§ 18 pillugu

Qinigassanngortittoq aammalu qinersinissap piareersarneqarnera eqqarsaatigalugu qinigassanngortilluni nalunaarutip imaluunniit qinigassanngortitsisutut atsiorsimanerup tunuartinneqarsinnaanera killeqanngitsuutinneqarsinnaanngilaq.

§ 19 pillugu

Imm. 1-mut aamma 2-mut

Qinigassanngortitanik nalunaaruteqarnissamut piffissaliussaq naaniariarpat qinersinermik siulersuisut ataatsimiissapput qinigassanngortitanut nalunaarutit tunniunneqarsimasut suliarissallugit akuerissallugillu.

Ataatsimiinnerup kingornagut qinigassanngortittut aamma qinigassanngortitanik nalunaaruteqarnermi attaveqaatissatut allassimasut qinigassanngortittut akuerineqarnerinik nalunaarfigineqassapput.

Pinerluuteqarsimanikkut pineqaatissinneqarsimaneq pissutigalugu qinigassanngortinnissamut sioqqutsisumik qinersinermik siulersuisut itigartitsisinnaanngillat, tak. § 5, imm. 2. Assersuutigalugu inuk isertitsivimmiittussanngorlugu pineqaatissinneqarsimasoq qinigassanngortissimappat kommunalbestyrelsimut qinersinissamut qinigassanngortissinnaatitaassaaq. Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq tassaavoq qinigassanngortittut qinigaasinnaassusermik annaasasaqarnissaannik aalajangiisussaq.

Qinersinissap piareersarneqarneranut atatillugu taasissutissat naqiterinneqarnissaaannik, poortorneqarnissaaannik aammalu siaruarterneqarnissaaannik qinersinermik siulersuisut naqiterivik aammalu Post Greenland A/S-imik pinngitsooratik suliasani taaneqartuni salliutitsinissaannik isumaqateqarsimanissaq qulakkeereersimassavaat.

Imm. 3-mut

Qinigassanngortittut pillugit nalunaarut qanorluunniit annertutigigaluarpat tamassuma nuna tamakkerlugu tusagassiorfitsigut nalunaarutigineqarnissaa natsorsuutigisariaqarpoq. Ajornartinneqanngilaq qinersinermik siulersuisut assersuutigalugu qinersinissap ingerlanneqarnissaa illoqarfiup/nunaqarfiup radio-atigut imaluunniit TV-mi takoqqusaarutit saqqummiunneqarpat tamatumani innersuussisoqarluni nuna tamakkerlugu tusagassiorfitsigut imaluunniit kommunip nittartagaanut nalunaarummut tamakkiisumut.

Qinersinermik siulersuisut sumiiffinni ataasiakkaani pissutsit nalilersoreernerisigut aamma sumiiffinni avisiini saqqummersartuni tamanut saqqummiussisinnaavoq imaluunniit kalaalimineerniarfiup eqqaani imaluunniit pisiniarfinni il.il. nivinngaankut.

§ 20 pillugu

Qinersinermik siulersuisut kaammattuuteqarneratigut qinigassanngortittunik naammattunik qinigassanngortittoqanngippat, Qinersinermut Ataatsimiititaliaq § 81 naapertorlugu ulloq qinersiffissaq kinguartissinnaavaa. Tamatumalu kingorna qinigassanngortissinnaasunik nutaamik misissuisoqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsi issiasoq kommunalbestyrelsip nutaap atulersinneqarnissaata tungaanut atuutiinnassaaq, tak. siunnersuummi § 53, aamma tak. periuseq § 52, imm. 2-miittoq.

§ 21 pillugu

Ilaasortaaffiit agguataarneqassapput § 45-mi periutsit naapertorlugut aammalu qinersinermik siulersuisut ersarinnerusumik maleruagassiinerisigut. Nunami sumiiffiup sinniisaatut ilaasortaaffiit siulliullugit inuttalerneqassapput tamatumalu kingorna ilaasortaaffiit sinneri. Nunami sumiiffiup sinniisaatut qinikkat aalajangersimasumik najugaqarnissamik piunasaqaataasut suli naammassisariaqarpaat. Qinigassanngortittut akornanni aalajangersimasumik najugaqarnissamik piunasaqaammik naammassinnittunik naammattunik peqanngippat, inissaq inuttalerneqassaaq kommuniusimasumi aalajangersimasumik najugaqarnissamik piunasaqaateqartinnagu.

Qinersinermi inernernik amigaateqarpat ilaasortaaffiit agguataarneqarsinnaapput makitsineq tunulequtaralugu imaluunniit qinigassanngortittut naqinnerit tullerriaarneri malillugit aqqissuunnerisigut.

Taamaattoqarnerani sinniisussat allattorsimaffiannik suliarinnittoqarsinnaassanngilaq.

§ 22 pillugu

Inuit aqqisa nalunaarsorsimaffianni paasissutissat tunngavigalugit qinersisussat allassimaffiat suliarineqassaaq. Inuit aqqisa nalunaarsorsimaffiannut nalunaaruteqartarnek kommunalbestyrelsimit suliarineqassaaq. Qinersisussat allassimaffianik suliarinninnermi kommunalbestyrelsi pisussaavoq ikiutissalluni. Inuup qinersisussat allassimaffiannut ilanngunneqarnissaanut imaluunniit ilanngunneqannginnissaanut qinersinermik siulersuisut aalajangiisassapput.

§ 23 pillugu

Aalajangersagaq nalimmassarneqarluni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut § 22-mut naapertuuppoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq siunnersuutip § 2-p kingunerisaanik.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq kommunimi sorlermi inuit nunatta avataaniikkallartut qinersisussat allassimaffiannut § 2 naapertorlugu ilanngunneqartussaansut.

§ 24 pillugu

Qinersisartuq ilagiinnut ilaasortaanersoq qinersisussat allassimaffianni paasisutisamik ilaqartinneqassaaq, ilagiit sinniisaannut qinersineq ullormi tassani aamma pisussaammat. Qinersisussat allassimaffiat taamaallaat imaqassaaq qinersisartup atianik ullorlu inuuianik. Qinersisussat allassimaffiat qinersisartup inuup-normuanik imaqassanngilaq.

§ 25 pillugu

Qinersisussat allassimaffiata kikkunnit tamanit takuneqarsinnaanngorlugu saqqumitinneqarnera qinersinissap piareersarnerani pingaaruteqarluinnartut ilagivaat. Kikkut qinersisinnaatitaansut qinersisussat allassimaffianni ilanngunneqarsimanerininik innuttaasut misissuinissamut periarfissaqartinneqassapput. Qaqugukkut sumilu qinersisussat allassimaffiata saqqumitinneqarnissaanut ilanngullugu qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaat saqqummisitsinissaq pillugu illoqarfiup/nunaqarfiup aviisiani imaluunniit kommunip nittartagaani nalunaaruteqarnissaq.

§ 26 pillugu

Inuk qinersisinnaatitaassaguni qinersisussat allassimaffianni ilanngunneqarsimanissaa piunasaqaataavoq, tamaattumik siunnersuutip § 4. Qinersisussat allassimaffiata kikkunnit tamanit takuneqarsinnaanngorlugu saqqumitinneqarnera aammalu qinersisussat allassimaffia pillugu naammagittaalliorsinnaanerup qulakkeerpaa, sapinngisamik annertunerpaamik, qinersisussat allassimaffiat kukkuneqassanngitsoq, inuillu qinersisinnaatitaasut ilanngunneqarsimassasut, tak. siunnersuutip §§ 1-2.

§§ 27-28 pillugit

Aalajangersakkat kingunerivaat taasiviit pappiarat krydsiligassat naqinneqareersimasut atorneqarnissaat. Aalajangersakkani taasivissat qanoq iluseqarnissaat aamma qanoq imaqarnissaat pingarnerusumik aalajangersaavigineqarput. Ilaatigut partiit, katusseqatigiillutik qinigassanngortittut kiisalu kisimiillutik qinigassanngortittut qanoq tulleriarnissaat pineqarpoq.

Taasivissat ilusilernissaat pineqartillugu, pappiara qanoq atsigisoq atorneqassasoq, qanoq ilusilersorneqassasoq il.il. qinersinermik siulersuisut naqiteriviullu qanoq isumaqatigiissuteqarnerat apeqqutaaneruvoq. Naatsorsuutigineqarpoq kommunini qinersinermik siulersuisut taasivissat ilusilersorneri pillugit ataatsimut periutsinik aaqqissuussiumaartut. Taamaaliornikkut naqitertitsineq akikinnerulersinneqarsinnaassaaq aammalu naqitertitsineq sukkanerulersinneqarsinnaassalluni.

Kommunalbestyrelsinut qinersinerni taasivissat atorneqartussat ilusilersorneqarneri pillugit Naalakkersuisut maleruaqqusaliorsinnaapput. Naalakkersuisut ilaatigut pappiara qanoq ittoq, qalipaasorleq, angissuseq aamma naqinnerit qanoq ittut atorneqartussat pillugit maleruaqqusaliorsinnaapput. Taamattaq naqiterivimmik Naalakkersuisunit akuerineqarsimasumik pinngitsoorani atuisoqarnissaanik Naalakkersuisut aalajangiisnaapput.

Taasivissat krydsiligassat atorneqannginnissaannik Qinersinermut Ataatsimiititaliaq akuersissuteqarsinnaavoq. Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq assersuutigalugu taasiviit pappiarat krydsiligassat naqinneqareersimasut taasiffissamut piffissaagallartillugu angussimangippata imaluunniit taavisissanik naqitertitsinissaq pisinnaassanngikkaluarpat. Aalajangersagaq taamattaq atorneqarsinnaavoq qinigassanngortittut ima amerlatigissagaluarpata taasivissap aningavallaalerneranik kinguneqarluni.

Taama pisoqassagaluarpat, Naalakkersuisut ersarinnerusumik aalajangersaanerisigut, taasivissat qangatoortut atorneqassapput qinersisartup qinigassanngortittup aqqa taasissummi allanneratigut.

§§ 29-31 pillugit

Aalajangersakkani aalajangersarneqarput qinersinerup naammassineqarnissaanut pissutsit assigiinngitsut, ilaatigut piffissaliunneqartoq, sumi ingerlanneqarnissaa aammalu ineeqqat taasivissat qanoq iluseqartinneqarnissaat.

Qinersisinnaassuseq nammineerluni taasinikkut pissaaq, tak. § 30, imm. 3. Taamaalilluni qinersisartup taasinermini sinniisoq atorlugu taasisitsisinnaanngilaq. Qinersisussat allattorsimaffiannik nakkutilliisoq qinersisartup kinaassusaanik nalornissuteqassagaluarpat qinersisartup kinaassusaa uppenarsartittariaqarpaa, ilaatigut kinaassutsimik pappiaranik kinaassutsimik uppernaarsaataasinnaasut atornerisigut.

Inini tasiartorfinni aamma ineeqqani taasiffiusuni qinigassanngortittut allattorsimaffii nivinngarneqartut, tak. siunnersuutip § 30, imm. 2, taasivissap naqinneqareersup allisinneratigut pisinnaavoq.

Kinaluunniit qinersisartuq qinersinissamut itigartinneqarsinnaanngilaq – aamma nal. 20 qaangereeraluarpagu – qinersisartuq inimi qinersiartorluni isereersimappat, qinersinerup naannginnerani takkussimappat.

§ 32 pillugu

Qinersisartup allakkatigut qinersinissaminut tunngavissaqarneruq nammineerluni nalilersortussaavaa. Inuit aqqinik nalunaarsuiffiup imaluunniit inuit allakkatigut taasissutitik tiguisussatut piginnaatinneqartut qinersisartut allakkatigut qinersiniartunik itigartitsisinnaanngillat.

Allakkatigut qinersineq siusinnerpaamik ukiumi qinersiviusussami 1. januar aallarnerfigalugu pisinnaavoq, tak. siunnersuutip § 33, imm. 10-at.

§ 33 pillugu

Imm. 1-imut

Qinersisartut allakkatigut qinersiniartut nalinginnaasumik kommunini inuit aqqinik nalunaarsuiffiit ikiortussaavaat. Nunaqarfinni inuit aqqinik nalunaarsuiffinni isumaginnittut ikiortaat inuit aqqinik nalunaarsuiffittut isigineqassapput.

Imm. 2-miit 9-mut

Qinersinermik siulersuisut qinersiviusumi ataatsimik arlalinnilluunniit qinersisinnaatitaasumik allakkatigut taasissutitik tigooraasinnaatitaasussamik toqqaassapput, imm. 2-5 malillugit. Taamaattoq kommunit aggornerisa avataanni allakkatigut taasissutitik inunnik Naalackersuisut taasissutitik tigooraasussatut piginnaatitsisussaapput, tak. imm. 6.

Inunnik taasissutitik tigooraasussatut piginnaatitsineq pisuni aalajangersimasuni qinersinermik siulersuisunit imaluunniit qinersisartunit saaffiginnittoqarneratigut pissaaq. Inuk qinersinermut qinigassanngortittoq allakkatigut taasissutitik tigooraasussatut toqqarneqarsinnaanngilaq.

Inuit imm. 2-3 ilanngunneqartut pissutsit arlaqartut pissutigalugit ullormi qinersiffiusumi allakkatigut qinersinissaminik kissaateqarsinnaapput imaluunniit pisariaqartitsisinnaapput. Taamatut kissaateqarneq akuersarneqartariaqarpoq qinersineq nalinginnaasoq akornusersornagu pisinnaappat. Taamaattoq piumasaqaataassaaq allakkatigut taasissut taasiffiusumi qinersisartup inuit aqqini nalunaarsuiffimmi ilanngunneqarfiani taaguinermik siulersuisumut anngunneqarsinnaanera.

Imm. 10-mut

Allajangersagaq periarfissiivoq allakkatigut qinersineq ukiumi qinersiffiusumi 1. januar aallarnerfigalugu pisinnaaneranik. Maannamut aalajangersakkat naapertorlugit allakkatigut qinersisoqarsinnaavoq qinersinissaq sapaatit akunneri arfinillit sioqqullugit.

Aalajangersagaq attuumassuteqarpoq qinersinermik siulersuisut ukiumi qinersiviusussami kingusinnerpaamik 1. januar taasiartorfissat amerlassusissaat aalajangertussaamassuk aammalu qinersivimmi taasiartorfissanut ataasiakkaanut tamanut inunnik qinersisinnaatitaasunik taasiartorfissani pineqartuni taaguinermik siulersuisussanik toqqaasusssaanerinik, tak. § 10. Tamanna isumaqarpoq taasiartorfissani ataasiakkaani inummik ataatsimik allakkatigut taasissutinik tigooraasoqartartussaasoq isumannaatsumillu toqqorsimatsisussamik akisussaasoqassasoq.

§ 34 pillugu

Allakkatigut taasinermi atortussat (puusaaq ungaluusartalik, allakkanik nassitsissut, allakkallu puua aamma pappiara taasivik) pisariaqartinneqartut Naalakkersuisut pissarsiarissavaat taasinerlu taamaallaat atuuttuutinneqarsinnaavoq taassumanga puussamik ungaluusartalimmik, allakkanik nassitsissummik, allakkallu puuanik aamma pappiara taasivik pineqartumik atuisoqarsimappat.

Allakkatigut taasissutit allat akuerisaasut (Danmarkimi Savalimmiunilu folketingimut aamma kommuninut qinersinermi atorineqartartut imaluunniit inuit taasisinneqarnerini – tassa folkeafstemning-inut – allakkatigut taasissutit) taamattaq atorineqarsinnaapput.

Qinersinermik siulersuisut pisussaapput taasiartorfinni tamani sukkulluunniit allakkatigut qinersinermi atortussanik peqartuaannarnissaannik.

Nunatta avataani allakkatigut qinersinermi danskit oqartussaasuinit Danmarkimi folketingimut qinersinermi atorineqartartussatut suliarineqartut atorineqassapput.

§ 35 pillugu

Allakkatigut taasinermi qinersisartoq allanik isigineqarani taasivimmik immersuisinnaanerani periarfissaqartinneqartariaqarpoq. Ineeqqamik taasiffiusussamik qinersinermi atorineqartartut assigisaanik pilersitsisoqartariaqanngilaq. Qinersisartoq allanit ajoqusersorneqarani taasivissap immersorneqarnerani allaffiusinnaasumik assigisaanilluunniit innersuunneqarsinnaappat naammagineqarsinnaavoq. Immersuinermi allaffiusinnaasoq imaluunniit ini taasiffigineqartoq imatut inissisimassaaq, qinersisartoq allakkatigut taasissutinik il.il. tunniussitinnani qimagussinnaassanani.

Taasivissamik, puusaaq ungaluusartalimmik, allakkanik nassitsissummik, allakkallu puuanik tunniussisoqarnerata kinguinnguagut ingerlaannartumik qinersisartoq taasissaaq,

allakkatigullu taasissummik tiguisussap qulakkiissavaa taasinermi atortut tamarmik taasiffigineqartumit peerneqarsinnaassanngitsut.

Taasineq pissaaq qinersisartup pineqartup allanit isigineqarani pappiaramut taasivimmut qinersivimmi qinersisartup qinersisussat allassimaffianniiffigisaani qinigassanngortittut imaluunniit partiit arlaata aqqata allanneratigut. Qinersisartuq pineqartuq tappiitsuuppat imaluunniit isigiarsuttuuppat qinnuteqartoqarneratigut qinersisartuq taasinermini pisariaqarneratut ikiorneqassaaq.

Pappiara taasivik immersorneqareerpat qinersisartup pappiara taasivik allakkap puussaanut ikissavaa, taamaalioreeruni qinersisartup allakkat nassitsissutit immersussavai taannalu atsiussallugu allakkatigut taasinernek tigooraasoq isigitillugu.

Peqqissartarfinni, pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni imaluunniit inoqarfinni avinngarusimasuni taasineq inuit aqqinik nalunaarsuiffinni taasinerit assigalugit ingerlanneqassaaq, taamaattoq allakkat nassitsissutit atsiorneqassapput sumiiffiup pisortaa taassumaluunniit tullersortaa aammalu allakkatigut taasinernek tigooqqaasussatut qinersinermik siulersuisut toqqagaa isigitillugit.

Qulaani taaneqartut naapertorlugit allakkap nassitsissutit atsiorneqarnerani isiginnittut allakkatigut nassitsissutini uppersaasutut atsiorfissakkut atsiussapput.

§ 36 pillugu

Allakkatigut taasissummik tiguisup – pingaartumik Kalaallit Nunaata avataani - siuumoorluni qinersiviusussaq imaluunniit kina taaguinermik siulersuisutut toqqagaasimanersoq ilisimasinnaanngilaa. Taamaattumik kommunimut pineqartumut nassitsisarnermik periuseq ingerlateqqinneqarpoq. 1. januar aallarnerfigalugu allakkatigut qinersisoqarsinnaaneq aallartissinnaanngormat allakkatigut taasiviit qinersiviusumut anngutinngitsoorsinnaaneri annikillisinneqarpoq.

Uppersaasatissaq immersorneqareerpat qinersisartup puusaaq pappiaramik taasivimmik imalik allakkallu nassitsissutit ungaluusamut taakkununga atugassiamut ikissavai nipitillugulu matullugu qaatiguuliussallugillu kommunalbestyrelsimut qinersisartup qinersisussat allassimaffiannut ilanngunneqarfigisimasaanut. Aammalu ungaluusap tunuani immersugassaaq immersorneqassaaq erseqqissumik allallugit qinersisartup aqqi, inuua kommunimilu taaneqartumi najugaa. Kiisalu saavani immersugassami krydsiliisoqassaaq nalunaarlugu qinersinermut sorlermut pappiara taasivik atornersoq. Ungaluusaq imaalu tunniunneqassapput taasivigineqarsimasumut.

Ungaluusaq il.il. allakkerivik aqqutigalugu nassiuunneqassappat qinersisartup nammineq akilissavaa. Ungaluusap ataatsip taamaallaat pappiara taasivik ataaseq allakkallu nassitsissutit

ataatsit imarissavai. Ungaluusamik qinersisartumit tiguisup akisussaaffigaa kommunalbestyrelsimut nassitsivissamut piaartumik nassiunneqarnissaa.

Allakkatigut taasinermi atortussat nassiunneqartut erngerluni kommunalbestyrelsimut allakkanit allanit immikkoortinneqarsinnaaqullugu nassiussineq pissaaq ungaluusami atugassami allakkat puussaannut allamut ikineqartussaannngitsumi.

§ 37 pillugu

Taasivimmi taaguineramik siulersuisup allakkatigut taasinerit puui tiguneqarsimasut qularnaatumik toqqorsimanissaat aammalu allakkatigut taasinerit inunnik allanit susassaqarfigineqanngitsunit tiguneqannginnissaat qulakkiissavaa.

§ 38, imm. 1 naapertorlugu allakkatigut taasisstutit puussai qinersinerup naanera nallertinnagu ammarneqassanngillat.

§ 38 pillugu

Paasineqarpat qinersisartoq pineqartoq:

- 1) nammineerluni takkulluni taasereersimasoq
- 2) taasisinnaatitaanngitsoq
- 3) ulloq qinersisoqartinnagu toqukkut qimagussimasoq

allakkat nassitsissutit aamma allakkap puussaa ammarneqanngitsoq ungaluusamut ikeqqinneqassaaq naatsorsuutigeqqinneqassananilu. Aamma taamaappoq puusaaq allamik imaluunniit allakkanik nassitsissutinik ataasiinnaanngitsunik allakkalluunniit puuannik ataasiinnaanngitsumik imaqarpat, imaluunniit puussap, allakkat puuata allakkalluunniit nassitsissutit isikkuatigut isumaqarnarpat Naalakkersuisunit imaluunniit danskit oqartussaasuniit suliarineqarsimasuunngitsoq, imaluunniit immersorneqarnerat, uppersarsarneqarsimanerat atsiorderat nassiunneqarneralluunniit peqqussutigineqartut malillugit pisimanngippat.

Ungaluusat taasinerup naammassineqareerneratigut taaguineramik siulersuisunit tiguneqartut ammarneqaratik paarineqassapput ilanngunneqarsinnaanngitsutullu isigineqassallutik.

Qinersinerup kisinneqarnerani ungaluusat, allakkat nassitsissutit aammalu allakkap puussai pappiarallu taasiviit tigummeneqassapput.

§ 39 pillugu

Taaguineramik siulersuisup taaguineq naammassereeruniuk najuuttut isigitillugit karsi taasivinnut nakkaatitsivik ammassavaa taasinerillu kisillugit uppersarsissallugulu taasinerit

amerlassusaat qinersisussat allassimaffianni taasisimasutut allattorneqarsimasutut amerlatiginersut.

Qinersinernut tamanut taasinerit immikkut kisinneqassapput, kommunalbestyrelsimut qinersinermi taasinerit siulliullugit. Ilagiit sinniisaannut qinersinermi taasinerit kingulliullugit kisinneqassapput.

Kattusseqatigiillutik qinigassanngorteqatigiit qinerneqarsinnaanngillat. Kattusseqatigiit iluini kisimiillutik qinigassanngortittut ataasiakkaat taamaallaat qinerneqassapput.

§ 40 pillugu

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 38-mut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq atorneqassaaq tulluussaanerit pisariaqartut naapertorlugit taasissutissat qinersisartup qinigassanngortittup aqqa allallugu atorneqartariaqalerfiini, tak. § 27, imm. 2.

Aalajangersagaq imaqarpoq taasissutip kimut tunniunneqarnissaanut aalajangiinissami atorneqartussamik.

§ 41 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 37-mut naapertuuppoq. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 39-mut assiguvoq.

Aalajangersakkami taasinerup atorsinnaaneranut imaluunniit atorsinnaannginneranut nalilerneqarnissaanut aalajangersarneqarpoq.

Taasinerit atorsinnaatinneqarnissaannut nalilersuinerni Naalakkersuisut aalajangersagaliorsinnaapput, ilaatigut assersuutigalugu taasissummiittussaanngitsumik allassimasoqarpat taasissutip atortussaajunnaarnissaanik kinguneqartumik. Qitiutinneqassaaq taasinerup qularnaateqanngitsumik kimut imaluunniit partiimut sorlermut tunniunneqarsimanerata aalajangiiffigineqarsinnaanera.

§ 42 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 38-mut naapertuuppoq.

Unnummi kisitsinermi periuseq maannamut atuuttoq allanngortinnagu ingerlateqqinneqarpoq.

Taaguinermi siulersuisoq pisussaavoq unnummi qinersiviusumi kisitsineq ingerlatissallugu kingornagullu qinersinermik siulersuisunut inerneq inaarutaasoq nalunarutigissallugu.

Kisitsineq taamaallaat unitsikkallarneqarsinnaavoq nerinermi unillatsiarnikkut, perusuersariarnikkut assigisaanillu peqquteqarnikkut.

Qinersiviusup ulluata aappaani imaluunniit ullut arlallit kingornagut kisitseqqissaartoqassanngilaq.

§ 43 pillugu

Taaguineramik siulersuisup qinersineramik allattaavimmi allassavaa taasiartortarfimmi taasinerit inaarutaasut.

Pingaaruteqarluinnarpoq taaguineramik siulersuisut qinersineramik allattaavimmik nalunaarsuinissaat. Qinersineramik allattaavimmi paasisutissat qinersineramik siulersuisut qinersinerup inaarutaasumik akuersissutiginnissaanut ilaatinneqassapput, tak. § 49.

§ 44 pillugu

Taasiartorfimmi qinersinerup inernerani taaguinermi siulersuisup ingerlaannarluni qinersineramik siulersuisunit nalunaarutiginnissaa pisussaaffigiva. Taaguinermi siulersuisup nalunaarutaani ilanngunneqassapput qinersinerup atatillugu pissutsinik immikkut ittunik qinersinerup inerneranut sunniuteqarsinnaasunik atuuttoqarsimanersoq. Pissutsit taamaattut taamattaq qinersineramik allattaavimmut allanneqartussaapput. Assersuutigineqarsinnaapput inimi taasiartorfiup silatinnguani qineqqusaarutitik nivvingaasoqarsimasoq, qinersisussat allassimaffianni qinersisinnaatitaasoq ilanngunneqarsimanngitsoq imaluunniit inimi qinersivimmi imaluunniit ineeqqani taasiffiusumi allagarsiussat kukkuneqarsimaneritik.

Qinersineramik siulersuisut taasiartorfimmi/kommunimi qinersinerup tamakkerluni inernerani naatsorsussavaat. Qinersineq qinersineramik siulersuisunit ataasiakkaanit naatsorsorneqassaaq, Qinersinerup Ataatsimiititaliaq tamatumani akuliutsinneqassanngilaq. Qinersinerup Ataatsimiititaliaq ilanngunneqarsinnaavoq naammagittaalliortarfittut.

§ 45 pillugu

Imm. 1-imiit 3-mut

Qinersineramik siulersuisut qinersivimmi qinersinerup tamakkerlugu inernerani naatsorsussavaat. Taamattaq qinersinerup inernerani naatsorsorneqassaaq kommuniusimasuni ataasiakkaani tamani nunami sumiiffiup sinniisaatut ilaasortanngortoqarnissaa, tak. imm. 4.

Ilaasortaaffiit agguarneqassapput d'Hondt-ip periaasaa malillugu. Taasinerit katinneri tamarmiusut partiimut, katusseqatigiinnut aamma kisimiillutik qinigassanngortittut

ataasiakkaat taasisaasa katinneri 1-imik, 2-mik, 3-mik kommunalbestyrelsimi ilaasortaasussat amerlassusaat tikillugu agguarneqassapput. Siulliulluni ilaasortanngussaaq partii, kattusseqatigiit imaluunniit kisimiilluni qinigassanngortittoq amerlanerpaamik taaguunneqarsimasoq, tulliulluni ilaasortanngussalluni partii, kattusseqatigiit imaluunniit kisimiilluni qinigassanngortittoq amerlanerpaamut tulliulluni taaguunneqarsimasoq, ilaasortaaffissat tamakkerlutik agguanneqarserlugit.

Kommuniusimasut maanna kommuniusuni ilaasut Kommunini suliassaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14, 19. november 2007-imeersumi § 1-imi allaqqapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq Kommunini suliassaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14, 19. november 2007-imeersumi § 4, imm. 2-mut naapertuuppoq. Erseqqissarneqarpoq qinigassanngortittoq nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqartoq kommuniusimasumi aalajangersimasumik najugaqartussaasoq.

Siunnersuutip malitsigivaa Qaasuitsup Kommuniani nunami sumiiffiup sinniisaat katillugit arfineq-pingasut qinerneqassasut. Qeqqata Kommuniani nunami sumiiffiup sinniisaat katillugit marluk qinerneqassapput. Kommuneqarfik Sermersuumi nunami sumiiffiup sinniisaat katillugit tallimat qinerneqassapput. Kommune Kujallermi nunami sumiiffiup sinniisaat katillugit pingasut qinerneqassapput.

Qinigassanngortittut kommunalbestyrelsimi nunami sumiiffiup sinniisaattut issialersut kommunalbestyrelsimi ilaasortat allat assigalugit piginnaassuseqartitaapput pisussaaffeqartitaallutillu. Aalajangersakkami siunertarineqarpoq sumiiffimmi kommunalbestyrelsimi sinniisuutitaqarnissap qulakkeerneqarnissaa. Aalajangersakkap qulakkeerpaa kommunalbestyrelsip kommunimi piffinni ataasiakkaani pissutsinik ilisimasaqarnissaa.

Naatsorsuinermi kommuniusimasumi inummut taaguunneqarsimaneq taamaallaat atorneqartussaavoq. Nunami sumiiffiup sinniisaattut ilaasortaaffiit inernerisa kisinneqarnerini inummut taaguinerit qinersiviusup iluani taasissutaasimasut taamaallaat ilaatinneqassapput akerlianillu kommuniusimasup avataani taaguinerit ilaatinneqassanatik.

Piumasaqaataavortaaq qinigassanngortittoq kommuniusimasumi qinersisussat allassimaffiani nalunaaqqasimassasoq aalajangersimasumillu kommuniusimasumi najugaqassasoq.

Tamatuma kingunerivaa qinersiviup iluani kommuniusimasumi qinigassanngortittoq aalajangersimasumik najugaqartoq kommuniusimasumi allami nunami sumiiffiup sinniisaattut qinerneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 5 aamma 6-imut

Ilaasortaaffiit nunami sumiiffimmi sinniisuuffiit siulliullugit inuttalersorneqassapput. Ilaasortaaffiit sinneri partiimut imaluunniit kattuseqatigiinnut inuttaligassat qinigassanngortittut ataasiakkaat partiip iluani imaluunniit kattuseqatigiit iluini taaneqarsimani naapertorlugit agguanneqassapput.

Ilaasortaaffik siulleq pissarsiarineqassaaq amerlanerpaanit taaguunneqarsimasumit. Ilaasortaaffiup aappaa pissarsiarineqassalluni amerlanerpaanit taaguunneqarsimasumut tulliuuttumit.

§ 46 pillugu

Qinersiviusumut tamarmut partiinut ataasiakkaanut kattuseqatigiinnullu ataasiakkaanut nalinginnaasumik sinniisussat nalunaarsorsimaffiannik suliaqartoqassaaq. Nalinginnaasumik sinniisussat nalunaarsorsimaffianni qinigassanngortittut tamaasa, qinigaanngitsulli, ilanngullugit.

Taamattaq kommuniusimasunut ataasiakkaanut sinniisussat nalunaarsorsimaffiannik partiinut ataasiakkaanut kattuseqatigiinnullu ataasiakkaanut suliaqartoqassaaq, tak. § 45, imm. 4. Nalunaarsuuffik taanna taaguserneqassaaq nunami sumiiffimmi sinniisuuffiit sinniisaasa nalunaarsorneqarfiat. Nalunaarsorneqarfimmi ilanngunneqassapput qinigassanngortittut kommuniusimasuni ataasiakkaani qinersisussat allassimaffianni aalajangersimasumik najugallit nalunaarneqarsimasut, qinigaanngitsulli.

Qinigassanngortittut kommunalbestyrelsimut qinigaanngitsut sinniisussat nalunaarsorsimaffiini taakkuusuni marlunni ilanngunneqassapput.

Kommunalbestyrelsimut qinersinermi qinigassanngortittut namminneq inuttut sinniisussaqaartinneqarneq ajorput. Taamaattumik kisimiillutik qinigassanngortittunut, kattuseqatigiillutik qinigassanngortittut avataanni qinigassanngortissimasunut, sinniisussat nalunaarsorsimaffiinnik suliaqartoqarsinnaanngilaq.

Nunami sumiiffimmi sinniisut sinniisaasa nalunaarsorneqarfiat atorneqassaaq kommunalbestyrelsimi nunami sumiiffimmi sinniisutut ilaasortatut qinerneqartoq kommunalbestyrelsimut tunuarallarpad imaluunniit ataavartumik tunuarpat. Sinniisussat nalunaarsorneqarfiani qullerpaalluni inissisimasup – partiip nalunaarsorneqarfiani imaluunniit kattuseqatigiit nalunaarsorneqarfiani – ilaasortaaffik inuttaaruttoq ilaasortaaffigilissavaa.

Assersuut:

Qinigassanngortittoq partii sinnerlugu imaluunniit kattuseqateqarluni kommunalbestyrelsimut ilaasortanngortoq nunami sumiiffimmi sinniisuuvoq.

Kommuniusimasumi ilaasortap aalajangersimasumik najugaqarnini taamaatippagu ilaasortap qinigaasinnaasutsi annaassavaa kommunalbestyrelsimiillu tunuassaaq.

Ilaasortaaffik inuttaaruttoq partiimit imaluunniit kattusseqatigiinnit ilaasortap tunulequtaralugu qinigaaffiata pissarsiarissavaa. Partiimi imaluunniit kattusseqatigiinni sinniisussatut nalunaarsuiffimmi qullerpaalluni inissisimasup ilaasortaaffik pissarsiarissavaa.

Naak ilaasortaq tunuartoq tunuarnermi nalaa tikillugu politikikkut sorlernut ilaanera allanngorsimagaluarpat, ilaasortaaffik inueruttoq inuttalerneqassaaq partiimut imaluunniit kattusseqatigiinnut ilaasortap tunuartup aallaqqaammut qinerneqarfigisimasaanut.

Kisimiilluni qinigassanngortilluni kommunalbestyrelsimut ilaasortaasooq tunuarpat, naammaqqusiilluni qinersinernut aalajangersakkat siunnersuutip § 58 aamma § 59-imi atuuttut malinneqassapput.

§ 47 pillugu

Qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattaaviat, taasiartorfiit ataasiakkaat qinersinermut allattaavii ilanngullugit, kommunalbestyrelsimut ilaasortanngortutut qinigaasutut isigineqartunut kingusinnerusukkat uppersaataassusaapput. Qinersinermut allattaaviit qinigaaffiup atuuffiani isumannaatsumik toqqorneqassapput.

Ersarissumik allassimassaaq kikkut ilaasortat nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqartutut isigineqarnersut sumilu kommuniusimasumi qinigaanersut, tak. § 45, imm. 4.

§§ 48- 49 pillugit

Aalajangersakkat aalajangersarpaat qinersinerup naammassineqarneranut periutsit qinersivimmilu tamarmiusumut naatsorsuinerup periuseq. Qinersinermik siulersuisut taasiaviit, qinersisussat allassimaffii aamma qinersinermut allattaaviit taasiartorfinnit tamaneersut tigussavaat, taakkualu toqqammavigalugit qinersinerup atorsinnaassusianik aalajangiisallutik.

Qinigassanngortittut qinigaasutut isigineqartut ataatsimiinnermut peqataanissaannik kajumissaarneqassapput taamaalillunilu qinersinermik siulersuisut periarfissaqassapput ajornartorsiutaasinnaasunik qinigassanngortittunut apeqquteqarnikkut aaqqiissuteqarsinnaanermik.

§ 50 pillugu

Qinersinermi annertuumik kukkunertut isigineqarsinnaapput taasinernik kisitsinermi aamma naatsorsuinerup inatsimmi aalajangersakkat saneqqullugit ingerlatsisoqarsimappat,

assersuutigalugu kisitsinerit marluk aalajangersaavigineqartumit ikinnerusumik imaluunniit amerlanerusunik ingerlanneqarsimappata, tak. siunnersuummi § 42. Qinersineq taamattaq atorsinnaanngitsutut nalunaarutigineqarsinnaavoq qinigassanngortittut ilaat ataaseq amerlanerusulluunniit qinigassanngortissinnaanermut piumasaaqatit naammassisimangikkaat kingornatigut paasineqarpat imaluunniit qinersisinnaasut nalunaarsorsimaffii annertunerusumik kukkuneqarsimappata.

§ 51 pillugu

Qinerseqqinneq qinersinermut siullermut kukkusoqarsimanermut naqqiinertut isigineqartussaavoq. Qinerseqqinnermi taamaallaat peqataasinnaapput ullormi qinersiffiusimasumi nalinginnaasumi inuit qinersisinnaatitaasimasut. Qinerseqqinneq qinersisussat allassiffianni kukkusoqarsimaneranik peqquteqarpat Qinersinermut Ataatsimiititaliap qinersinermik siulersuisut peqqusinnaavai qinerseqqinnissap siornagut qinersisussat allassimaffiannik naqqiissuteqarsimassasoq. Qinerseqqinneq piareersarneqassaaq naammassineqarlunilu qinersinermi nalinginnaasumi aalajangersakkat naapertorlugit.

§§ 52-53 pillugit

Qinersinermik siulersuisut kommunalbestyrelsimi ilaasortanngorlaat qinigaanerannik allaffigalugit nalunaarfigissavai.

Aalajangersakkat qulakkeerpaat kommunalbestyrelsi tunuartoq ilutigalugu kommunalbestyrelsi qinigaarlaaq sulilissasoq. Piffissamik ingerlasoqarsinnaanngilaq kommunalbestyrelseqartarani. Ulluinnarni suliassat akornusersorneqanngitsumik ingerlanneqarsinnaanerat qulakkeerniarlugu borgmesteriusoq atuutissaaq borgmesterimik nutaamik qinigaasoqarnissaa tikillugu.

§ 54 pillugu

Imm. 1-imiit 3-mut

Inuit kommunalbestyrelsimut qinigaasut pinngitsooratik atorfik innuttaasutut naammassisassatut isumagisussaatitaavaat. Kommunalbestyrelsitut ilaasortatut atorfik inuiaqatigiinnik sullissineruvoq t.i. qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliaqarneq.

Kommunalbestyrelsi tassaavoq qinersisarnernut inatsit naapertorlugu kommunalbestyrelsimut ilaasortap kommunalbestyrelsimit tunuarsinnaaneranut aalajangiisussaq. Tamanna pissaq suliame aalajangersimasumi nalilersuinikkut ilaasortarlunilu tunuarnissamut akuerineqarnissamik pisinnaatitaaffeqanngilaq.

Aalajangiinissami pingaartinneqarsinnaavoq ilaasortap kommunalbestyrelsimi ilaasortaaffik illersorneqarsinnaasumik atuuffigisinnaaneraa peqqinnissaq aamma atugarissaarneq navialersinnagit.

Patsisigineqarsinnaasut allat pingaarutillit kommunalbestyrelsimiit ilaasortaanermit tunuarnissamut tunngavigineqarsinnaasut tassaasinnaapput inuttut pissutaasut, assersuutigalugu avinneq, aapparisaq inooqatigisalluunniit napparsimanera imaluunniit ilaqtutani qanigisani toqusoqarnera.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelsimi ilaasortap qinersivimmi najukkani qimattariaqarallarpagu pineqartup qinigaasinnaasutsi tunngaviatigut annaassavaa kommunalbestyrelsimiillu tunuartariaqarluni.

Kommunalbestyrelsimi aalajangersinnaavoq ilaasortap qinigaasinnaanini annaassanngikkaa ilaasortarluni tunuarallaannassasoq pineqartup qinersivimmi aalajangersimasumik najukkamini najugaqaqqilernissaata tungaanut. Suliani pisuni ataasiakkaani kommunalbestyrelsimi naliliisassaaq ilaasortap tunuarallaannarsinnaanera eqqarsaatigalugu.

§ 55 pillugu

Kommunalbestyrelsimut ilaasortaq nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqartoq qinersiviup iluani nuuppat nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqarfigisami avataanut, assersuutigalugu kommuniusimasumut allamut, pineqartup qinigaasinnaanini annaassavaa.

§ 56 pillugu

Aalajangersakkap qulakkeerpaa nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqartup qinigaasinnaanini annaassanngikkaa pineqartup borgmesteritut imaluunniit borgmesterip tulliatut suliani pissutigalugu kommuniusimasumut nunami sumiiffiup sinniisaatut qinerneqarfigisami avataanut nuutariaqarluni.

§ 57 pillugu

Kommunalbestyrelsimut ilaasortaq, assersuutigalugu Kanukokamut piffissaq tamaat siulittaasussatut toqqarneqartoq kommunalbestyrelsimut tunuarallassaaq. Atorfik atorunnaarpat ilaasortaq pineqartoq kommunalbestyrelsimut ilaasortanngooqqissaq. Ilaasortalli sulii qinigaasinnaassutsimut piimasaqaataasut nalinginnaasut naammassisimasariaqarpai, ilaatigut qinersivimmi aalajangersimasumik najugaqaqtussaataitaanermik piimasaqaatit imaluunniit aamma kommuniusimasumi piimasaqaatit assigisai (nunami sumiiffiup sinniisaatut).

§ 58 pillugu

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsimut qinersinermi qinigassanngortittut namminneq inuttut sinniisussaqartinneqarneq ajorput. Taamaattumik kisimiilluni qinigassanngortittoq, kattusseqateqarluni qinigassanngortissimanngitsoq, sinniisussaqanngillaq. Taamaalilluni naammaqqusiilluni qinersineqartussanngussaaq.

Imm. 2-mut

Assersuut:

Qinigassanngortittoq partii sinnerlugu imaluunniit kattusseqateqarluni kommunalbestyrelsimut ilaasortanngortoq nunami sumiiffimmi sinniisuuvoq. Kommuniusimasumi ilaasortap aalajangersimasumik najugaqarnini taamaatippagu ilaasortap qinigaasinnaanini annaassavaa kommunalbestyrelsimiillu tunuassaaq.

Ilaasortaaffik inuttaaruttoq partiimit imaluunniit kattusseqatigiinnit ilaasortap tunulequtaralugu qinigaaffiata pissarsiarissavaa. Partiimi imaluunniit kattusseqatigiinni sinniisussatut nalunaarsuiffimmi qullerpaalluni inissisimasup ilaasortaaffik pissarsiarissavaa.

Kisimiilluni qinigassanngortilluni kommunalbestyrelsimut ilaasortaasoq tunuarpat, naammaqqusiilluni qinersisoqassaaq.

Imm. 3-miit 5-imut

Aalajangersakkat aalajangersarpaat ilaasortaaffiup inuttaarunnerani naammaqqusiilluni qinersinissami apeqqu. Naalakkersuisut naammaqqusiilluni qinersinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput ilaatigut aamma naammaqqusiilluni qinersinermi ilaasortanngortut sinniisussaata pillugit.

§ 59 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 52-imut naapertuuppoq.

Naammaqqusiilluni qinersinissap taamaatinneqarnissanut periarfissaq atuutiinnarneqarpoq. Kommunalbestyrelsimi aallaqqaammut ilaasortaasut amerlanerussuteqarnerinut ima isumaqarpoq, taamaatitsinermut taasinerit amerlassusaat kommunalbestyrelsi tamarmiuisoq amerlanerussuteqarmat amerlaqatigissagaat.

Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq assersuutigalugu kommunalbestyrelsinut nutaanut qinersinissaq qanillisimappat aammalu ilaasortaaffiup inuttaaruttup kommunalbestyrelsimi politikikkut eqimattat assigiinngitsut akornanni oqimaaqatigiinneq nikisinneqanngippat.

§ 60 pillugu

Aalajangersagaq annertunerusumik maannamut atuuttumut § 53-imut naapertuuppoq.

Nutaartaavoq Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliamut politiit nammineerlutik nalunaaruteqassammata kommunalbestyrelsimi ilaasortat imaluunniit sinniisussat qinersinerup nalaani kingornatigulluunniit pineqaatissinneqarsimappata.

Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliaq qinerneqarfiup nalaani tamatumalu kingorna kommunalbestyrelsimi ilaasortat imaluunniit sinniisussat pineqaatissinneqarsimappata qinigaasinnaassusaannik annaasaqarsimasinnaaneriniq suliaqartussaavoq.

Tamassuma qulakkeerpaa sinniisussat nalunaarsorsimaafiata ingerlaavartumik malinnaatinneqarsinnaanera. Sinniisussa qilaasortannngortussaatiillugu, utaqqiisaagallartumik imaluunniit ataavartumik, Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami nukinginnartumik suliarineqarnissaa pisariaarutissaaq.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani eqqartuussisuuneq ataatsimiititaliamut siulittaasuusussaavoq tamatumuunakkut naqissuserniarlugu ataatsimiititaliap arlaannaanulluunniit atassuteqannginnera. Ataatsimiititaliap katitersimanerata siunertaraa kommunalbestyrelsinut ilaasortat, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilaasortat aamma ilagiit sinniisaanni ilaasortat qinigaasinnaassusaasa misilinneqarnerini tunngaviusuni assigiiaarnerpaamik suleriaaseqarnissaaq.

Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami ilaasortat sinneri tunngaviatigut ukiuni sisamani atuuttussanngorlugit qinerneqartarput. Kanukokamit Inatsisartuni illu ilaasortat nutaat qinerneqarsinnaapput assersuutigalugu Kanukokap siulersuisuinut nutaamik qinersisoqarsimatillugu imaluunniit Inatsisartuni nutaamik qinersisoqarsimatillugu.

Qinigaasut qinigaasinnaassusaasa Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliami misilinneqarnerisa misilittakkat malillugit ukiumi qinersiffiusumi 30. april qaangersinnaasarpaat. Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap aalajangiinissaata tungaanut ilaasortannngortut nutaat qinigaasinnaasutut isigineqassapput.

Kommunalbestyrelsimut ilaasortanut qinigaasunut tamarmiusunut Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap allattoqarfia pinerluttulerinermik nalunaarsuiffimmit aalajangiinerup allattorsimaffiata assinganik piniassaaq. Taamaattoq qinersinermik siulersuisut Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliamut nassiussisoqannginnerani Kalaallit Nunaata

Politimestereqarfianut qinigaasut pinerluttulerinermik nalunaarsuiffimmit aalajangiinerup allattorsimaffiata assinganik siumoortumik piniarsimasinnaapput. Kommunalbestyrelsimut ilaasortaq pillugu pinerluttulerinermik nalunaarsuiffimmut nalunaarsimasoqarpat Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqassaaq ilaasortap qinigaasinnaassutsimik annaasaqarnissaa naliligassanngorlugu.

Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap aalajangiinera allaffissornikkut oqartussaaffeqartunut allanut suliassanngorteqqinneqarsinnaanngilaq. Ajornaquteqanngilaq Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap aalajangiinera eqqartuussivinnut suliassanngortinneqarsinnaanera. Eqqartuussivinni inatsisitigut soqutiginninneq pisariaqartoq pigineqarnersoq eqqartuussivinnit aalajangerneqassaaq eqqartuussisutigoortitsinermi suleriaatsini maleruagassat periutsillu napertorlugit.

Nunaqarfimmi aqutsisunut qinersineq

§ 61 pillugu

Aalajangersagaq Kommunini suliassaqarfiit aqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 8-mut ilaatigut nalimmassarneqarluni naatsorsuuppoq.

Nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut nunaqarfinni sorlorni qinersisoqassanersooq ilaasortallu taakkunani amerlassusissaannik kommunalbestyrelsi aalajangiisussaavoq. Nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut qinersinermi nunaqarfiit ataatsimoorussamik aqutsisoqartussaasuni qinersiviussaaq ataaseq. Tamassuma ilaatigut kinguneraa nunaqarfimmi qinersisartoq ataatsimoorussamik nunaqarfinni aqutsisoqarfiusup iluani qinigassanngortittumik nunaqarfimmi allami najugaqartumik qinersisinnaanera.

Aalajangersakkap qinersinermik siulersuisut periarfissippaat ataatsimoorussamik nunaqarfinnut aqutsisunik qinersineq aprilimi kommunalbestyrelsinut qinersinermi ullormi allami ingerlanneqarsinnaaneranik. Taamaattoq nunaqarfinnut aqutsisunut qinigaaffimmik atuuffik ukiuni sisamaaginnarpoq ukiumi qinersiffiusumi maajip aallaqqaataa aallarnerfigalugu, tak. § 63.

Qinersinermik siulersuisut qulakkiissavaat qinersinerup inernera naammassineqareersimassamat ukiumi qinersiffiusumi maajip aallaqqaataa nallertinnagu.

§ 62 pillugu

§ 1-imut aamma § 2-mut oqaaseqaatinut innersuutigineqarpoq.

§ 63 pillugu

§ 1-imut oqaaseqaatinut innersussuutigineqarpoq.

Inuit § 1 naapertorlugu qinersisinnaatitaasut qinigaasinnaatitaanngillat qinersivimmu (nunaqarfimmut) aalajangersimasumik kingusinnerpaamik ullut 14-it qinersinissaq sioqqullugu najugaqalersimanngippata.

§ 64 pillugu

Qinigaaffik ukiuni sisamani atuuttussaavoq ukiumi qinersiviusumi maajip aallaqaataaniit aallarnerfigalugu. Qinersinermik siulersuisut aalajangiisinnaapput ataatsimoorussamik nunaqarfinni aqutsisunut qinersineq kommunalbestyrelsinut ullormi qinersinermi allami ingerlanneqartussaananeramik. Ataatsimoorussamik nunaqarfinni aqutsisunut qinigaaffiup atuuffia sunnerneqaatigissanngilaa.

§ 65 pillugu

Kommunimi qinersinermik siulersuisut ataatsimoorussamik nunaqarfinni aqutsisunut qinersineq aqussavaat, piareersarlugu naammassillugulu kommunalbestyrelsimut qinersinermi aalajangersakkat assigisaat atornerisigut.

§ 66 pillugu

Ataatsimoorussamik nunaqarfinni aqutsisunut qinersinermut qinigassanngortittut aamma kommunalbestyrelsinut qinersinermut qinigassanngortissinnaapput. Qinigassanngortittoqarsinnaavoq partii tunuliaqutsiullugu, kattusseqatigiinnikkut imaluunniit kisimiillutik qinigassanngortinnikkut.

§ 67 pillugu

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsimut qinersisoqarnera assigalugu qinersinermik siulersuisut taasivissat pappiarat pisariaqartinneqartut naqinneqarnissaat agguaannissaallu pillugit akisussaasuupput. Taasivissat krydsiligassat atorneqarnissaannik piумаqaateqartoqanngilaq. Qinersinermut siulersuisut nalilersussavaat taasivissat krydsiligassat atorneqassanersut imaluunniit taasivissat qinersisartup qinigassanngortittup aqqa taasivimmu allaffigisassat atorneqassanersut.

Imm. 2-mut

Nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut qinersineq kommunalbestyrelsinut qinersinermi inimi atorneqartumi taasiartorfimmi ingerlanneqassanersoq qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaat. Qulakkeerneqassaaq qinersinerit assigiinngitsut immikkoortissimatinneqarnissaat. Kommunalarbestyrelsinut qinersinermi aamma nunaqarfinni

aqutsisunut ataatsimoorussanut qinersinermi taasissummik ataatsikkut tunniussisoqassanngilaq.

Imm. 3-miit 5-imut

Kommunalbestyrelsimut qinersineq assigalugu qinersinermik siulersuisut ininik qinersiffiusussanik innersuussisussaapput. Taaguinermik siulersuisoq ineeqqanik taaguiffiusunik aamma taasinerlut karseqarnissaq akisussaaffigaa.

Nunaqarfinnut aqutsisunut ataatsimoorussanik kommunalbestyrelsinullu qinersineq ataatsikkut ingerlanneqarpat nunaqarfinnut aqutsisunut ataatsimoorussanik qinersineq immikkut taasinerlut karseqartinneqassaaq.

Nunaqarfinnut aqutsisunut ataatsimoorussanik qinersineq kommunalbestyrelsimut qinersisarnerni maleruagassat assigalugit ingerlanneqassaaq.

§ 68 pillugu

Qinersinermi naatsorsuineq kommunalbestyrelsimut qinersisarnerni maleruagassat assigalugit ingerlanneqassaaq. Taamaattoq nunami sumiiffiup sinniisaannik qinersisoqassanngilaq.

Aalajangersagaq ilaatigut siunnersuutip §§ 54 – 59 ilaasortat qinersiviup nalaani tunuartarneri pillugit innersuussivoq. Innersuussinerup ilaatigut kingunerivaa ataatsimoorussani nunaqarfinni aqutsisut aalajangersinnaammata naammaqutissamik qinersisoqartariaqannginneranik, tak. siunnersuutip § 59-ia.

Ilagiit sinniisaannut qinersineq

§ 69 pillugu

§ 1-ip aamma § 2-p oqaaseqaataanut innersuussisisoqarpoq. Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni ilageeqarneq pillugu taaguut pisortatigoortoq atorneqarpoq. Taamaalillugu § 1-imut Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 19. maj 2010-meersumut innersuussisoqarpoq.

§ 70 pillugu

§ 1-ip oqaaseqaataanut innersuussisisoqarpoq.

Inuk Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ilagiit sinniisaanni pinngitsoorani ilaasortaasussaasoq ilagiit sinniisaannut qinerneqarsinnaanngilaq. Ilagiit sinniisaanni qinigaasimasoq piffissami qinersiviusumi assersuutigalugu ajoqitut

ivertinneqarsinnaavoq. Ajoqi taamatut ivertinneqarpat ilagiit sinniisaanni pinngitsoorani ilaasortaassussaalluni ilaasortanngorpat, ilaasortaaffik inuttaaruttoq siunnersuummi § 78-imi periutsit malillugit inuttalerneqassaaq.

§ 71 pillugu

Ilagiit sinniisaannut qinersinermi qinersiviuvoq oqaluffiup eqqaani imaluunniit atuarfik oqaluffiutigisoq ilagiit sinniissaannik qinersiffiususaaq.

Naalakkersuisut aalajangiissapput sumi ilagiit sinniisaannut qinersisoqassanersoq aammalu ilaasortat amerlassusissaannik.

§ 72 pillugu

Aalajangersagaq § 7-imut kommunalbestyrelsimut ilaasortanik qinersinermut aamma § 64 nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilaasortanut qinersinermut naapertuuppoq.

§ 73 pillugu

Aalajangersagaq § 8-imut kommunalbestyrelsimut ilaasortanik qinersinermut aamma § 65 nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut ilaasortanut qinersinermut naapertuuppoq.

§ 74 pillugu

Immikkut qinigassanngortitsinissamik aammalu paasissutissiinissamik ataatsimiisitsisoqassaaq – ilaatigut aamma qinersinertaqanngitsumik ataatsimiinnertut taaneqartumik. Ataatsimiinnissaq pillugu amerlanerpaanit ilisimatitsinissaq qulakkeerniarlugu ataatsimiinnissamut nalunaarut naalagiarnerni arlalinni nalunaarutigineqartassaaq aammalu allagarsiinikkut.

Ataatsimiinnermi paasiniarneqassaaq ilagiit sinniisaannut qinigassanngortittussat amerlassusaat pisariaqartut isumaqatigiissutigineqarsinnaanersoq. Taamattaq paasiniarneqassaaq inunnik qinigassanngortinngikkaluarlutik sinniisussatut inissikkusuttoqarsinnaanersoq, tak. siunnersuutip § 78, imm. 3.

§ 75 pillugu

Qinigassanngortitut tamarmik qinigassanngortinnermi nalunaarummik tunniussissapput qinigassanngortitsisumik pisariaqartunik amerlassusilimmik imaqartumik naak immikkut ilagiit ataatsimiinnerani pineqartoq siunersuutigineqaraluarpalluunniit imaluunniit pineqartoq nammineerluni qinigassanngortippat. Qinigassanngortittut tamarmik minnerpaamik tallimanik qinigassanngortitsisoqassapput.

Qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattaavimmi allassavaat kikkut qinigaasutut isigineqarnersut, ilagiillu sinniisaannut qinigaasut allakkatigut nalunaarfigineqassallutik.

§ 76 pillugu

Kommunalbestyrelsinut qinersisarnerit assigalugit pappiaranik taasivissanik pisariaqartunik amerlassusilinnik qinersinermik siulersuisut naqititsinissamik agguaassinissamillu akisussaasuupput. Taasivissanik krydsiligassanik atuinissamut piunasaqaateqartoqanngilaq. Qinersinermik siulersuisut naliliissapput taasivissanik krydsiligassanik imaluunniit taasissutissanik qinersisartup qinikkami aqqa allallugu taasissutit atorineqassanersut.

Ilagiit sinniisaannut qinersinermi kommunalbestyrelsimut qinersinermi aalajangersakkat aamma atuupput.

§ 77 pillugu

Ilagiit sinniisaannut qinersinermi qinigassanngortittut taamaallat kisimiillutik qinigassanngortittut qinigassanngortissinnaapput. Partiitut imaluunniit katusseqatigiinnikkut qinigassanngortitsisoqarsinnaanngilaq.

Taasiartorfinni aataasiakkaani qinigassanngortitut ataasiakkaanut taasinerit katillugit kisinneqassapput.

Qinersinerup naatsorsorneqarnera unnummi qinersivimmi ingerlanneqassaaq. Tamatumani ilagiit sinniisaanut qinersinermi kommunalbestyrelsimut qinersinermi taasinerup kisinneqarnerani aalajangersakkat aamma atuupput.

§ 78 pillugu

Qinersinermik siulersuisut sinniisussat nalunaarsorsimaffiannik suliaqassaaq, ilagiit sinniisaanni ilaasorta q tunuarpat, naamineersinnaajunnaartitaappat imaluunniit toqukkut qimaguppat atorineqartussamik.

Sinniisussap ilaasortaaffik inuttaaruttoq pissarsiarippagu, aammattaaq ilaasortamik nutaamik toqqaasoqartillugu pineqartup ilagiit sinniisaannut qinigaasinnaanermut piunasaqaatit naammasisimassavai.

Nutaamik ilaasortanngortumik nalunaarutiginninneq pissaaq qinigaasinnaassutsip misilinneqarnissaanut pappiara immersugassakkut uppersaatitaqartup (samtykkeerklæring) atsiornersigut. Immersugaq Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap Allattoqarfianut nassiunneqassaaq suleriaatsimi periutsit nalinginnaasut atorlugit, imaappoq palasi kirkebogsføreriuseri, provsti aamma biskoppi aqutugalugu.

§ 79 pillugu

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut aamma ilagiit sinniisaannut qinersinerni Qinersinermut Ataatsimiititaliap piginnaatitaaffia aamma atuuffia matumani aalajangersarneqarpoq.

§ 80 pillugu

Qinigaasinnaassuseq pillugu Ataatsimiititaliap ilaasortai akissarsiaqartinneqassapput Inatsisartuni Naalackersuisunilu il. il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq kingullermillu Inatsisartut inatsisissaat nr. 2, 5. april 2011-meersukkut allangortinneqartoq naapertorlugu.

§ 81 pillugu

Qinersinermik siulersuisut saaffiginninneri tunngavigalugit Qinersinermut Ataatsimiititaliaq suliaqartassaaq. Qinersinermut Ataatsimiititaliaq taamaattoq suliamik nammineq aallartitsisinnaavoq. Qinersinermut Ataatsimiititaliap qinersinermut allattaavimmi aalajangersagaq naapertorlugu saneqqutsinerit nassuiaassutigisassavai.

Inatsimmik saneqqutsineq immikkuullarissumik pisoqarneranik peqquteqartussaavoq, assersuutigalugu sila pissutigalugu imaluunniit teknikkikkut ajornartorsiutit qinersinerup naammassineqarnissaanut akornuteqartillugu inatsit naapertorlugu qinersineq ingerlanneqarsinnaanngippat.

Naalackersuisut ilaatigut kommunimi ataatsimi imaluunniit arlalinni kommunalbestyrelsimut qinersinerup ulluata allangortinneqarneranik aalajangiisinnaapput. Naalackersuisut ulloq qinersivissaq kinguartissinnaanngilaat ullormik nutaamik ilanngullugu aalajangiisoqartinnagu. Ullormik nutaamik aalajangiinissaq kommuni pineqartoq ersarinnerusumik isumaqatigiissuteqarfigineratigut pissaaq taamaalilluni qinersinissap piareersarneqarneranut naammassineqarneranullu piffissaq pisariaqartoq atorneqarsinnaaqullugu.

Ulloq qinersivissaq kinguartinneqarpat siunnersuummi aalajangersagaq § 52, imm. 2 atorneqassaaq aammalu kommunalbestyrelsi atuuttoq taamaalilluni ingerlaannassalluni.

§ 82 pillugu

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinnut aqutsisunut ataatsimoorussanut aamma ilagiit sinniisaannut qinersisoqarnerani qinersinermik siulersuisut aqutsissapput, piareersaasuullutik aamma naammassinnittuullutik. Kommuunit ataasiakkaat tamatumunnga aningaasartuutit tamaasa akilertussaavaat aammalu qinersinermik siulersuisunut allattoqartitsinissaq isumagisussaallugu.

Naalakkersuisut allakkatigut qinersinermi atortussanik aamma qinersinermut allattaavinnik atortuulersitsineq naqitertitsinissarlu akisussaaffigivaat. Naalakkersuisut soorunami taakkununga aattuumassusillit aningaasartuutigissavaat.

§ 83 pillugu

Aalajangersagaq maannamut atuuttumut § 76-imut naapertuuppoq. Ersarissarneqarpoq aalajangersagaq nalinginnaasumik atuuttuummat eqqartuussivimmilu suliarineqarnissaa taamaallat pineqanngimmat.

§ 84 pillugu

Eqqartuussiviit pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu qinersinermut inatsisit unioqquatinneqarsimanersoq nalilersuisussaapput aammalu qanoq pineqaatissiisoqassanersoq aalajangiiffigisussaallugu.

Pingaaruteqarluinnarpoq kikkut tamat oqartussaaqataaneranni ingerlatsivinni qinersinerit aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit ingerlanneqartarnissaat. Pineqaatissiissutit sorliit atorpeqassanersut pingaarutilimmik tamatumunnga oqimaaqatigiissaarisooqartariaqarpoq.

Aammattaaq § 55 Atorfimmi suliasaminik isumaginninngitsoq pillugu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi inatsimmi innersuussutigineqarpoq.

§ 85 pillugu

Imm. 1 aamma 2-mut

Inatsimmi nakkutilliinissamik aalajangersaaneq tunngavigalugu taamaallaat nakkutiginnittoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Eqqartuussiviit pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu qinersinermut inatsisit unioqquatinneqarsimanersoq nalilersuisussaapput aammalu qanoq pineqaatissiisoqassanersoq aalajangiiffigisussaallugu.

Pingaaruteqarluinnarpoq kikkut tamat oqartussaaqataaneranni ingerlatsivinni qinersinerit aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit ingerlanneqartarnissaat. Pineqaatissiissutit sorliit atorpeqassanersut pingaarutilimmik tamatumunnga oqimaaqatigiissaarisariaqarpoq.

Aammattaaq § 36 qinersinermi ajoqusiisoq pillugu, § 41 qinersinerup isertuunnissaa pillugu ajoqusiisoq aamma § 50 atorfimmi paasisanik nipangiussisimasussaaneq pillugu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkat innersuussutigineqarput.

§ 86 pillugu

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsit 1. januar 2013 atuutilersinneqassasoq. Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ataatsimoorussanut aamma ilagiit sinniissaannut 2013-mi qinersinissaq inatsisip aalajangersassavaa.

Qinersinermik siulersuisut tamatuma kingunninngua taasiartorfissat amerlassusaat aalajangersassavaat taasivinnilu tamani taaguinnermik siulersumik toqqaassallutik, tak. § 10.

Imm. 2-mut

Nunaqarfinni aqutsisut ataatsimoorussat siunissami katiterneqarsimaneri pillugit kommunalbestyrelsi § 61, imm. 2 naappertorlugu aalajangiisussaavoq. Maannamut tikillugu tamanna Naalakkersuisunit naalunaarusiornikkut aalajangersaaffigineqartarpoq.